Geneza - Comentarii Jean Koechlin

Structura cărții Geneza

”La început Dumnezeu a creat cerurile și pământul.“ Geneza 1.1

În Geneza găsim germenii tuturor adevărurilor și subiectelor dezvoltate mai târziu în Scriptură. Ea începe cu un om (Adam) așezat în inocență în Eden și având acces la pomul vieții și se încheie cu un om (Iosif) îngropat întrun mormânt din Egipt. În mod evident, prima creație are o semnificație imensă. În ea vedem revelate gloria lui Dumnezeu, puterea Lui veșnică și divinitatea Sa, așa cum le poate percepe omul pe pământ (Psalmul 19.1; Romani 1.20).

Vedem apoi, după ce păcatul a intrat în lume, remediul lui Dumnezeu și scopul Său, revelate prin promisiunea cu privire la Sămânța femeii, care avea să distrugă puterea șarpelui, însă care avea să sufere făcând aceasta. Îmbrăcămintea din piei de animale a înlocuit șorțurile făcute din frunze de smochin, iar acest lucru reprezintă o aluzie divină la faptul că Dumnezeu avea să pregătească un acoperământ pentru omul vinovat, acoperământ care implica moartea unui Înlocuitor, în timp ce frunzele de smochin simbolizează eșecul omului în ași pregăti propriul acoperământ.

Există un alt principiu important prezentat încă de la început, pe care îl vedem dezvoltat dea lungul întregii Scripturi. El este ilustrat în istoria lui Cain și a lui Abel. De la acești doi oameni învățăm că, de fapt, există doar două religii în lume: una caracterizată de calea omului, iar cealaltă, de calea revelată a lui Dumnezeu. Una este religia faptelor, jertfa lui Cain fiind rodul lucrării de către om a pământului blestemat. Cealaltă este religia harului suveran al lui Dumnezeu, care o oferit un Înlocuitor pentru noi, jertfa lui Abel fiind compusă din oile întâinăscute ale turmei sale și din grăsimea lor.

Vedem deci, încă de pe primele pagini ale Bibliei, ceea ce sa repetat încontinuu dea lungul istoriei omului: oameni care caută îndreptățirea prin fapte, în contrast cu cei care manifestă credință în ceea ce oferă Dumnezeu.

"Și Domnul spusese lui Avram: „Ieși din țara ta și din rudenia ta și din casa tatălui tău, în țara pe care ți-o voi arăta. Și te voi face o națiune mare și te voi binecuvânta; și voi face numele tău mare și vei fi o binecuvântare“. Geneza 12.1,2

Geneza este compusă din două mari părți. Prima (capitolele 1–11) acoperă o perioadă de două mii de ani și prezintă patru evenimente importante: creația, căderea omului, potopul și formarea națiunilor. Aceste patru mari evenimente au pus temeliile lumii în care trăim noi astăzi. Cea dea doua parte (capitolele 12–50) acoperă o perioadă de doar trei sute de ani, însă descrierea ei este mult mai lungă. Ea se concentrează pe istoria a patru oameni dintro familie aleasă de Dumnezeu să fie cea din care avea să fie format poporul Israel și din care avea să vină Mesia. Acești patru oameni sunt: Avraam, Isaac, Iacov și Iosif. Sunt șapte oameni prezentați în Geneza, a căror istorie și al căror caracter însumează liniile principale ale adevărurilor care vor fi mai târziu dezvoltate dea lungul Bibliei. Aceștia sunt:

Adam – primul om, autoritate, stăpânire;

Enoh – umblarea cu Dumnezeu, răpirea;

Noe – harul și dreptatea, guvernarea;

Avraam – chemarea lui Dumnezeu, alegerea, principiul credinței;

Isaac – filiația, substituirea, învierea;

Iacov – disciplina lui Dumnezeu, rezumatul profetic al istoriei lui Israel;

Iosif – suferința și domnia, moștenirea. Istoria lui Iosif prezintă una dintre cele mai importante imagini ale lui Hristos din Scriptură: lepădat de frații săi, vândut națiunilor, înălțat ca domn asupra lor și, de asemenea, restabilindu pe frații săi.

Înainte să fi existat vreun lucru din creaţie, Dumnezeu, Cel fără început, era prezent. Şi El ne permite să fim martori la desfăşurarea lucrării Sale creatoare. Când dorim să facem un obiect oarecare, ne trebuie întâi anumite materiale. Pentru Dumnezeu însă este suficient ca să vorbească şi totul este creat din nimic. El zice – şi iată că se ivesc cerul, pământul, lumina, norii, mările, „uscatul“, bolta cerească cu luminile ei: soarele, luna, stelele fără număr, infinitul mare şi infinitul mic, uimitoarea diversitate de plante şi de animale. Această relatare, deopotrivă maiestuoasă şi simplă, dă un răspuns definitiv la marea întrebare pe care dintotdeuna oamenii n-au încetat să şi-o pună: „Cine a măsurat apele ... a potrivit cerurile ... a cântărit munţii? Cine a creat acestea ...? (Isaia 40.12, 26; Proverbe 30.4). Da, cine a conturat forma perfectă a cristalelor de zăpadă? cine a conceput structura extraordinară a celei mai obişnuite insecte? cine a ales culoarea şi parfumul celei mai obişnuite flori? Evrei 1.2,3 ne dă răspunsul: Isus, Autorul mântuirii noastre, este deopotrivă şi Creatorul tuturor acestor minunăţii (vezi şi Proverbe 8.27-31).

O pendulă dezvăluie priceperea ceasornicarului care a făcut-o. În acelaşi fel, „cerurile vestesc gloria lui Dumnezeu şi întinderea lor arată lucrarea mâinilor Lui“ (Psalmul 19.1). „Uitaţi-vă la păsările cerului ... priviţi cu atenţie crinii câmpului“ (Matei 6.26, 28), ne invită Domnul Isus. Vai, câţi rămân orbi faţă de frumuseţile naturii, neştiind să vadă „eterna Sa putere şi divinitate“ (Romani 1.20)! Necredincioşii au încercat să înlocuiască aceste versete atât de clare cu teoriile lor despre originea universului şi a vieţii. Dar nu vă temeţi, nici speculaţiile minţii omeneşti, nici descoperirile geologiei nu vor zdruncina vreodată cea mai mică din aceste declaraţii divine. Să ne amintim că în această sferă nu ştiinţa este cea care poate instrui, nici inteligenţa cea care poate pătrunde. Cuvântul este Cel care instruieşte şi credinţa cea care pătrunde (citiţi Evrei 11.3).Ce contrast este acum faţă de v. 2! Acolo unde domnea întunericul, Dumnezeu a făcut să strălucească lumina. Dintr-o scenă pustie, El a făcut o lume ordonată şi locuibilă. Dar pământul era încă gol. Şi „Dumnezeu Însuşi care a întocmit pământul ... nu l-a creat (pentru

a fi) pustiu“, ci „ca să fie locuit“ (Isaia 45.18). Printr-un ultim act suveran el a creat omul şi l-a făcut după chipul Său, reprezentant al Său, cap al întregii creaţii.

„Domnul a făcut cerurile şi pământul în şase zile, şi în ziua a şaptea S-a odihnit şi S-a înviorat“ (Exod 31.17). El Însuşi este încântat de bucuria pe care a pregătit-o pentru făptura Sa.În creaţie admirăm puterea lui Dumnezeu, destoinic să rânduiască miliardele de stele pe întinderea nemăsurată a cerului, să pună hotare mării, să controleze forţa trăsnetului şi a vântului, destoinic şi să întocmească un om dintr-un pumn de ţărână. De asemenea admirăm înţelepciunea Lui care a măsurat perioadele şi anotimpurile, a stabilit un echilibru în întreaga natură, a dat legi plantelor şi instincte animalelor (Psalmul 104.24). Dar mai ales să admirăm bunătatea Lui. El a făcut cerurile, a despărţit pământul de ape, a aşezat luminătorii cei mari ..., „pentru că bunătatea Lui rămâne pentru totdeauna“ (Psalmul 136). Cu grija unei mame care a pregătit dinainte tot ce va fi necesar pentru copilul pe care-l va aduce pe lume, Dumnezeu a aşezat omul în condiţii ideale. El l-a pus într-o grădină a deliciilor, unde avea să se bucure de liniştea Creatorului său. Suflându-i în nări „suflare de viaţă“ (v.7), Dumnezeu l-a făcut (spre deosebire de animale) un suflet viu şi nepieritor, responsabil faţă de El.

Dumnezeu a aşezat omul în centrul minunatei Sale creaţii pentru a exercita funcţia de administrator. Un singur lucru i-a interzis: să mănânce din fructul pomului cunoştinţei binelui şi răului. Aceasta i-a pus la încercare ascultarea legată de poziţia sa de făptură responsabilă. Omul, spre deosebire de animale, nu este supus impulsurilor iraţionale. El a fost creat liber, dar în acelaşi timp ascultător faţă de Creatorul lui. Suntem martorii primului act înfăptuit de Adam în calitate de administrator: acela de a da nume tuturor făpturilor vii. Acestea au fost create cu scopul de a-i sluji omului, dar oricât ar fi de inteligente, ele nu depăşesc gradul de inteligenţă al lui Adam şi nici nu au o afectivitate care se manifestă ca o nevoie imperioasă. Astfel, singurătatea nu era bună pentru om; el avea nevoie de cineva căruia să-i împărtăşească gândurile, cu care să se bucure de darurile divine şi cu care să mulţumească împreună Aceluia care le-a oferit aceste daruri. Iubirea lui Dumnezeu înţelege această nevoie şi îi răspunde, dându-i un însoţitor, un ajutor inteligent, înzestrat cu afecţiuni ca şi ale lui.În această imagine distingem taina Bisericii, mireasa lui Hristos care a fost cufundat în somnul morţii, mireasă pe care o primeşte de acum din mâna lui Dumnezeu pentru ca s-o hrănească şi s-o îngrijească cu drag (Ef. 5.29). „Taina aceasta este mare“, exclamă apostolul: „pentru că suntem ... din carnea Sa şi din oasele Sale“.

Fericirea omului în Eden va fi de scurtă durată. Deghizat în şarpe, diavolul pătrunde în grădină şi câştigă încrederea femeii, strecurându-i în acelaşi timp în inimă neîncrederea faţă de Dumnezeu. «Dumnezeu nu te iubeşte – şopteşte el – de vreme ce te lipseşte de un asemenea avantaj. Nu numai că nu veţi muri», ci „veţi fi ca Dumnezeu“ (v.5). Mincinosul seamănă astfel mândria şi invidia în sărmana inimă omenească (citiţi în antiteză Filipeni 2.6).„Pofta, după ce a zămislit, naşte păcatul“ (Iacov 1.14, 15). Omul a fost înşelat: cunoaşterea binelui şi răului nu i-a dat nici o putere ca să facă binele şi nici nu l-a ajutat să se ferească de rău. Primul său efect a fost că l-a făcut conştient de goliciunea sa: stare firească de care el se ruşinează. Şorţul din frunze de smochin pe care şi l-a făcut nu este altceva decât o imagine a eforturilor umanităţii de a-şi ascunde mizeria morală. Dar „totul este gol şi descoperit înaintea ochilor Aceluia cu care avem de-a face“ (Evrei 4.13). „Unde eşti?“ (v. 9). „Ai mâncat din pom?“ (v. 11). „Ce ai făcut?“ (v. 13) – întrebări la fel de teribile, care nu admit eschivări sau scuze.

Dumnezeu hotărăşte care este responsabilitatea fiecărui vinovat şi pronunţă o întreită sentinţă. Despre şarpe profeţeşte că „sământa femeii“ (Hristos) îi va zdrobi capul, cu alte cuvinte, că îi va nimici puterea. De îndată ce păcatul a pătruns în lume, Dumnezeu face cunoscut remediul pe care l-a pregătit deja. Femeii îi sunt rezervate suferinţele de a naşte copii; cât despre om, munca grea va fi partea lui, până se va împlini şi pentru unul şi pentru celălalt sentinţa implacabilă: „pentru că plata păcatului este moartea“ (Romani 5.12 şi 6.23). Credinţa în Răscumpărătorul promis îi permite lui Adam să răspundă condamnării la moarte dând soţiei sale numele Eva: viaţă. La rândul Său, Dumnezeu răspunde acestei credinţe înlocuind şorţurile resurselor omeneşti cu veşminte de piele care ne învaţă acest adevăr fundamental: singura dreptate în care poate fi îmbrăcat omul este aceea în care îl îmbracă Însuşi Dumnezeu. Dar, întocmai cum aceste veşminte erau din pielea unui animal sacrificat, dreptatea cu care Dumnezeu îl acoperă pe păcătos este cea a lui Hristos, Mielul dat morţii.Cât de mângâietor este să vedem că Dumnezeu nu goneşte omul din grădină înainte de a-i fi descoperit gândurile Lui de har şi de mântuire!

Din zorii omenirii, două rase au prins contur. Cain, primul om născut pe pământ, este strămoşul tuturor celor care sunt drepţi în ochii lor înşişi. Satisfăcut de sine însuşi şi de faptele sale, inconştient de păcat şi de consecinţele lui, se prezintă înaintea lui Dumnezeu cu fructul propriei sale munci, rod al unui pământ blestemat. Cum putea Dumnezeu să privească aceasta? Abel, al doilea om, este înaintaşul celor din linia credinţei; el deschide lista de onoare din cap.11 al cărţii Evrei (v. 4). Jertfa pe care o oferă el este „mai bună“ decât cea a lui Cain, deoarece este adusă prin înţelegerea gândurilor lui Dumnezeu.După păcatul omului împotriva lui Dumnezeu (cap. 3), avem aici păcatul omului împotriva semenului său. Cain îşi ucide fratele. Şi Cuvântul, care distinge gândurile şi intenţiile inimii, dă pe faţă motivul: gelozia. „Pentru ce l-a ucis? Pentru că lucrările lui erau rele, iar ale fratelui său, drepte“ (1 Ioan 3.12). Mai târziu, când pe pământ venea Domnul Isus, evreii L-au trimis la moarte pentru acelaşi motiv. Perfecţiunea Lui accentua faptele lor rele. Ei au vărsat sângele Celui cu adevărat drept şi pedeapsa lor este astăzi ca şi cea a lui Cain: sunt împrăştiaţi şi persecutaţi pe pământ.

Cain, condamnat să fie „pribeag şi fugar“, refuză ceea ce rânduise Dumnezeu pentru el şi se aşază în lume în mod confortabil. Îşi construieşte o cetate pentru el şi pentru urmaşii săi şi fiecare îşi găseşte o îndeletnicire după propria alegere. Însă «progresul social» nu îndreaptă natura umană. Rasa lui Cain se aseamănă cu înaintaşul ei. Violenţa şi spiritul de provocare al primului asasin din istorie se regăsesc în descendentul său, Lameh. Această imagine ne prezintă anticipat lumea de azi care Îl trimite la moarte pe Domnul Isus, adevăratul Abel. Totul continuă ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, ca şi când crucea nu ar fi existat niciodată. Totul se organizează astfel încât viaţa pe pământ să fie cât mai plăcută. Nimic nu lipseşte: ştiinţă, artă, industrie, chiar şi religie. Numai Domnul Isus este aproape întotdeauna absent.Dar, în paralel cu dinastia lui Cain, o altă spiţă îşi face discret apariţia la sfârşitul capitolului. Set ia locul lui Abel şi atunci oamenii încep să cheme Numele Domnului. Viaţa celui drept care fusese dat morţii se perpetuează simbolic pe linia credinţei, vorbindu-ne despre felul în care Hristos, al doilea Om, Şi-a câştigat o familie care-l poartă numele şi care trăieşte în temere de Dumnezeu.

După falimentul liniei lui Cain, este ca şi cum Dumnezeu lua istoria omului de la începutul ei (v. 1, 2). Avem aici succesiunea de nume care formează ceea ce s-a chemat de-a lungul veacurilor „firul de aur al credinţei“, care va duce la Mesia: „sământa femeii“ promisă după cădere. În această familie nu este problema multor ocupaţii, ca în cea a lui Cain. Umblarea pe pământ a omului lui Dumnezeu abia dacă lasă urme. El nu contribuie în mod semnificativ la progresul lumii şi istoria nu are lucruri mari de spus despre el. El se naşte, Îi slujeşte Dumnezeului său cu umilinţă, are copii şi moare. Da, moartea este acolo, consecinţă a păcatului şi rezumatul vieţii îndelungate a fiecăruia dintre patriarhi se încheie cu cuvintele inexorabile: „şi a murit“ (de opt ori). Satan, mincinosul, afirmase: „nicidecum nu veţi muri“ (3.4), dar Dumnezeu a poruncit: „în ţărână te vei întoarce“ (3.19) şi acest capitol 5 ne aduce o confirmare solemnă. Totuşi Adam şi primii săi descendenţi au atins vârste record. Dumnezeu a permis aceasta, pentru ca, înainte de existenţa Scripturilor, adevărul să poată fi transmis oral prin cât mai puţini

intermediari posibili (abia dacă au fost şapte între Adam şi Moise).

Acest capitol cuprinde o stranie şi totodată o notabilă excepţie de la legea morţii. Enoh trăieşte 65 de ani, apoi umblă cu Dumnezeu timp de 300 de ani, după care Dumnezeu îl ia. Nu se dau nici un fel de detalii despre umblarea lui cu Dumnezeu, nici despre răpirea lui care este, pe scurt, ultimul pas al acestei umblări. Dar ce minunat rezumat al unei vieţi!Ştim noi oare ce înseamnă a umbla cu Dumnezeu măcar o singură zi dintr-un an? Prin umblarea credinţei, Enoh are un loc pe lista martorilor străluciţi din cap. 11 al cărţii Evrei (v. 5). Numele lui înseamnă „învăţat“ şi, asemeni lor, învăţat de Dumnezeu, el Îl contemplă, prin credinţă, dincolo de lucrurile prezente, pe Domnul care vine să domnească „cu zecile de mii de sfinţi“ (Iuda 14). Această viziune îl menţine separat de cei care vor fi judecaţi.Curând, ca şi Enoh, toţi credincioşii găsiţi în viaţă vor fi luaţi de pe pământ fără să treacă prin moarte, când, potrivit promisiunii Sale, Domnul Isus va veni pentru ai Săi (1 Tesaloniceni 4.17). A învăţat oare fiecare dintre cititorii noştri acest adevăr, fericit pentru toţi cei pregătiţi, dar solemn pentru cei care nu sunt pregătiţi?Să notăm că Dumnezeu nu trimite judecata Sa în lume înainte să fi dat promisiunea binecuvântării: Noe semnifică „mângâiere şi odihnă“.

Şi Petru şi Iuda fac aluzie, fiecare în parte, la acest timp de dinainte de potop în care îngerii „nu şi-au păstrat starea iniţială“ şi, prin urmare, şi-au suportat consecinţele (2 Petru 2.4; Iuda 6, 7). Oamenii se înmulţiseră pe pământ şi, odată cu ei, s-a înmulţit şi răul sub cele două forme ale lui: corupţia şi violenţa (v. 11). Este oare omenirea mai bună în zilele noastre? Toate ne arată că nu. Şi Scriptura ne avertizează: „oamenii răi ... vor înainta spre mai rău“ (2 Timotei 3.13). Astăzi, ca şi atunci, admiraţia pentru oamenii viteji cu renume (sf. v. 4), fie că sunt campioni sportivi, eroi de război etc, poate merge mână-n mână cu cea mai gravă corupţie. Dumnezeu priveşte la inima oamenilor, nu la realizările lor (1 Sam. 16.7). Versetul 5 ne arată rezultatul tragic al acestui test: „orice imaginaţie a gândurilor inimii lui era îndreptată în fiecare zi numai spre rău“. „De asemenea, inima fiilor oamenilor este plină de rău, iar nebunia este în inima lor cât trăiesc“ confirmă Eclesiastul (Vulgata: Predicatorul) – Ecl. 9.3; de citit şi Ieremia 17.9.Atunci „Domnului I-a părut rău că făcuse pe om“ (v.6). Aceasta vrea să spună că Dumnezeu nu greşeşte niciodată. Dar răutatea omului Îl obligă să schimbe hotărârile.Dumnezeu decide deci să înlăture făptura Sa de pe pământ, cu excepţia lui Noe, singurul care umbla cu El.

Deşi Noe este numit om „drept“, „fără pată“ faţă de cei din vremea lui (v. 9), nu meritul lui, ci numai harul îl va cruţa (v. 8). Sosise momentul ca Dumnezeu să-i facă cunoscut intenţiile Sale şi să-i dea instrucţiunile Sale. Este uşor să te faci ascultat şi înţeles de cineva care merge pe aceeaşi cale cu tine. La aceste înştiinţări, Noe răspunde prin credinţă: „Prin credinţă, Noe, după ce a fost divin înştiinţat, ... a pregătit o arcă pentru salvarea casei lui“ (Evrei 11.7). El nu are nimic altceva decât Cuvântul lui Dumnezeu pentru a arăta că va veni judecata. Dar acesta îi este suficient. El construieşte corabia şi prin ea condamnă lumea. Fiecare lovitură de ciocan le reaminteşte contemporanilor săi că judecata se apropie. Şi în tot timpul construcţiei, răbdarea lui Dumnezeu aşteaptă (1 Petru 3.20). Dar oare câţi profită de aceasta? În afară de familia patriarhului, s-ar părea că nimeni! Avertismentele stăruitoare ale acestui „vestitor al dreptăţii“ sunt întâmpinate cu indiferenţă şi cu batjocură. Şi astăzi sunt numeroşi batjocoritorii care nu cred nici în revenirea Domnului, nici în judecată (2 Petru 2.5; 3.3-6). Ei ignoră în mod voit ceea ce spune Biblia despre potop şi consideră această relatare drept o legendă.

Ascultarea lui Noe s-a manifestat nu numai prin faptul că a construit corabia, ci şi prin faptul că a făcut-o în toate detaliile cum îi poruncise Dumnezeu (6.22). Acum ascultă intrând în ea când i se porunceşte (v. 5). Siguranţa noastră vine din ascultarea de Dumnezeu. Noe, om evlavios, experimentează ad litteram Psalmul 32.6.Versetul 16 ne aminteşte că o altă uşă, cea a harului, este încă deschisă astăzi, dar pentru cât timp? „Uşa a fost închisă“ declară solemn Matei 25.10. Cititorule, de care parte a acestei uşi te vei afla? Înăuntru, cu Isus şi ai Săi? Sau afară, cu toţi cei care vor bate zadarnic şi cărora Domnul va trebui să le răspundă: „Nu vă cunosc“ (Luca 13.27)? Să remarcăm că Însuşi Domnul a închis uşa în urma lui Noe, a familiei lui şi a tuturor animalelor. Noe nu mai putea să deschidă uşa, chiar dacă ar fi vrut aceasta din proprie iniţiativă. Acum, pentru că Dumnezeu a oferit un mijloc de salvare, punându-i pe ai Săi la adăpost, închizând uşa corăbiei, poate să deschidă stăvilarele cerurilor.Din punct de vedere profetic, Noe şi familia sa reprezintă rămăşiţa lui Israel. După răpirea Bisericii, reprezentată de răpirea lui Enoh, rămăşiţa va trece cu bine şi nevătămată prin necazul cel mare de la sfârşit şi va fi introdusă în noua lume a mileniului.

Îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu a luat sfârşit. Valurile judecăţii Sale se revarsă peste pământ. Cu excepţia corăbiei care se construise, nimic nu lăsa să prevadă judecata. Totul părea să meargă foarte bine. Lumea îşi continua mersul cu veselie. Mâncau şi beau, se însurau şi se măritau. „N-au ştiut nimic – spune Domnul Isus – până a venit potopul şi i-a luat pe toţi“ (vezi Matei 24.37-39). O soartă pe cât de neaşteptată pe atât de groaznică îi loveşte pe cei care au rămas surzi la invitaţia harului lui Dumnezeu. Şi această istorisire consemnată în Cuvântul lui Dumnezeu şi amintită chiar de Domnul Isus constituie cel mai serios avertisment de a ne împăca cu Dumnezeu. Fiecare este astăzi invitat să-şi ocupe locul în corabie, cu alte cuvinte, să-şi găsească în Hristos adăpost faţă de mânia lui Dumnezeu. Iar dacă avem în El acest loc absolut sigur, să nu uităm niciodată că El a trecut în locul nostru prin apele teribile ale judecăţii lui Dumnezeu. „Toate valurile Tale şi talazurile Tale au trecut peste mine“ (Psalmul 42.7).În mijlocul acestui prăpăd fără seamăn, Noe şi familia lui se bucură de o pace deplină. Fie că apele se învolburează sau se retrag, corabia nu va naufragia ... cu atât mai mult credinciosul care rămâne în Hristos se va afla la loc sigur în ziua judecăţii.

Fără mijloc de propulsie şi fără cârmă, corabia pe care o conduce Dumnezeu cu mână sigură atinge uscatul pe muntele Ararat. Aparent Noe ar putea ieşi. Dar el aşteaptă şi mai trec multe zile. Intrat în corabie la porunca lui Dumnezeu, el nu va ieşi de acolo decât la porunca lui Dumnezeu. Porumbelul care nu se poate aşeza nicăieri şi care se întoarce în corabie este un simbol al Duhului lui Dumnezeu care nu-Şi găseşte locul într-o lume condamnată. Dar când va apărea Isus, Duhul Se va putea în sfârşit aşeza peste El în chipul curat al unui porumbel (Matei 3.16). Şi astăzi este la fel pentru credinciosul care are Duhul Sfânt: el nu găseşte în lume nici o hrană spirituală, nimic care să-i satisfacă inima. Dimpotrivă, omul firesc este în largul lui în lume, un simbol în acest sens fiind corbul, pasăre necurată potrivit cu Levitic 11.15, care se hrăneşte cu carne stricată.Noe iese în sfârşit din corabie, la porunca Domnului. Primul lucru pe care îl face este să ofere o jertfă. Dumnezeu are primul drept asupra acestui pământ curăţit de stricăciunea lui şi spre El se înalţă un miros plăcut.N-am cunoscut şi noi adesea în viaţa noastră izbăviri, fie ele mari sau mici? Să nu uităm niciodată să aducem mulţumiri! Şi mai ales pentru „o mântuire aşa de mare“ (Evrei 2.3)!

Pământul a fost măturat de consecinţele păcatului. Însă rădăcina răului este mereu acolo, în inima omului, pe care toate apele potopului nu o pot curăţi.Dumnezeu îl binecuvântează pe patriarh şi familia lui şi le încredinţează guvernarea pământului. Cum vor răspunde descendenţii lui Noe la această bunătate divină? În acelaşi fel în care a făcut Cain în cap. 4: vărsând sânge! Dumnezeu o spune: violenţa va reapărea. Da, sângele Fiului lui Dumnezeu Însuşi va fi vărsat şi doar acesta va putea spăla inima omenească.Pământul este încredinţat omului, care de atunci îl stăpâneşte cu asprime. Sub jugul său „toată creaţia suspină împreună şi este în dureri de naştere până acum“ (Romani 8.22).Ca semn al legământului Său, Dumnezeu dă curcubeul în nor. Apariţia sa la momentul unei averse este şi astăzi un semn al harului, o amintire a

promisiunii din v. 15. În sens spiritual, tot aşa este şi pentru creştin. În toate furtunile de aici, de jos, el are privilegiul să-şi înalţe ochii credinţei spre un Dumnezeu credincios promisiunilor Sale. Prezenţa lui Hristos la dreapta Sa (Evrei 9.12; 10.12) vorbeşte mai bine decât curcubeul, ea fiind o necurmată aducere-aminte că orice copil al lui Dumnezeu a scăpat de o judecată mult mai grozavă decât potopul.

Nici cele mai minunate experienţe cu privire la puterea şi dragostea lui Dumnezeu nu pot face omul mai bun decât este (8.21). Pus să guverneze pământul, Noe face dovada că nu se poate stăpâni pe sine însuşi. Ham, care „îşi bate joc de tatăl său“ (Proverbe 30.17) şi se bucură de păcat, aşa cum face lumea astăzi, atrage blestemul asupra descendenţilor săi, canaaniţii. Vom vedea că multe naţiuni descinzând din Ham şi menţionate în acest capitol vor deveni vrăjmaşe poporului lui Dumnezeu, cum ar fi: Babilonul (Şinear), Egiptul (Mitraim), Ninive, filistenii şi canaaniţii a căror ţară va fi dată lui Israel. Sem şi Iafet şi-au onorat tatăl şi vor prospera pe pământ (Efeseni 6.2, 3).Capitolul 10 ne arată originea naţiunilor lumii (citiţi Deuteronom 32.8). Pentru a înţelege fondul lucrurilor trebuie să mergem la originea lor. Babel (Babilon) şi Asur (Asiria) au ca punct de plecare regatul lui Nimrod. Numele acestui om înseamnă «rebel» şi acest lucru este confirmat prin faptele lui. Începând cu el, omul pradă pământul şi ucigând – atât din plăcere cât şi pentru a-şi arăta puterea – animalele pe care Dumnezeu i le-a dat ca hrană (9.3), face să domnească pe pământ teama şi suferinţa.

Vedem aici întemeierea Babelului (sau Babilonul) care, în întreaga Scriptură, reprezintă lumea cu mândria şi cu lăcomia ei. De asemenea putem vedea pretenţiile la unitate ce vor caracteriza Babilonul religios, falsa biserică din Apocalipsa 17 şi 18. Oamenii vor să se împotrivească lui Dumnezeu unindu-şi forţele, lucrând la gloria lor proprie. „Să ne facem un nume ...“ (în contrast cu Ps. 148.13). Dar să privim răspunsul lui Dumnezeu dat cu altă ocazie la ridicola sfidare a oamenilor strânşi împotriva Lui: „Cel care locuieşte în ceruri va râde; Domnul Îşi va bate joc de ei“ (Psalmul 2.4; citiţi şi Isaia 8.9). Domnul încurcă limba oamenilor la Babel şi îi împrăştie (v. 7, 8).În contrast cu aceasta, Noul Testament ne prezintă „Adunarea Dumnezeului celui viu“ întemeiată de Hristos şi întocmită prin Duhul Sfânt (1 Timotei 3.15; Matei 16.18). La Cincizecime, apostolilor le-a fost dat darul vorbirii în limbi, pentru a face auzite, prin har, tuturor naţiunilor odinioară risipite, „lucrurile minunate ale lui Dumnezeu“ (Fapte 2.11). În Apocalipsa 5, mulţimea celor răscumpăraţi care înconjoară tronul Mielului este alcătuită din oameni „din orice seminţie şi limbă şi popor şi naţiune“ (Apocalipsa 5.9).Versetele de la 10 la 26 descriu linia lui Sem, pe care o regăsim în genealogia Domnului Isus (Luca 3.36).

În acele timpuri de după potop, idolatria a cunoscut un avânt înfricoşător (citiţi Iosua 24.2). Dumnezeu lasă de această dată răul să-şi urmeze cursul, dar cheamă un om să se despartă de rău. „Prin credinţă, Avraam, când a fost chemat, a ascultat ca să iasă ... şi a ieşit, neştiind unde merge“ (Evrei 11.8).«Avraam pleca cu ochii închişi, dar Dumnezeu îl conducea de mână» (J. G. B.) – (Fapte 7.2). Poruncile lui Dumnezeu, însoţite de înşeptite promisiuni (v. 2, 3), îi sunt suficiente pentru a-l face să pornească. Ascultarea este împotriva pornirilor noastre naturale, chiar şi atunci când ştim de ce ni se cere un anumit lucru. Dar a asculta fără a înţelege şi a porni la drum fără a-ţi cunoaşte destinaţia cere credinţă, cu alte cuvinte, o deplină încredere în Cel care a poruncit. Avraam este în Scriptură modelul credinţei. Această credinţă este caracterizată de o abandonare a lucrurilor văzute pentru un ţel nevăzut (2 Corinteni 4.18). Spre deosebire de cei care construiesc cetăţi pe pământ (Cain, cei de la Babel ...), Avraam îşi înalţă privirea spre cetatea cerească „al cărei meşter şi ziditor este Dumnezeu“ (Evrei 11.10). Şi această speranţă face din el un străin pe pământ. De acum încolo el nu va avea decât cortul său şi altarul său (v. 8), care mărturisesc dublul caracter, de călător şi de închinător, care defineşte omul credinţei în toate timpurile

Avraam a venit în ţara Canaan cu Lot, nepotul său. Aici apare însă foametea şi, fără a aştepta de această dată instrucţiuni divine, patriarhul coboară în Egipt. Să luăm aminte la ce duce lipsa de dependenţă: îşi reneagă soţia şi, prin această minciună, se pune într-o situaţie critică. Din această tristă pagină a istoriei lui învăţăm de ce este capabil cel mai credincios om atunci când părăseşte locul în care l-a aşezat Dumnezeu. El poate ajunge până acolo încât să nege relaţia lui cu Domnul. Petru a trăit şi el această dureroasă experienţă. Căutând tovărăşia vrăjmaşilor Stăpânului său, el a pierdut tot curajul de a-l mărturisi Numele (Matei 26.69 ...). Nu cumva şi noi, răscumpăraţii Domnului, ne ruşinăm uneori să spunem că-I aparţinem Lui? (comparaţi cu 2 Timotei 2.12,13).Atitudinea sa echivocă, dezastruoasă pentru omul lui Dumnezeu, este ea oare cât de puţin profitabilă pentru lume? Nicidecum! Prezenţa Saraiei în palatul lui Faraon aduce doar urgii asupra lui şi asupra poporului său. După ce lumea i-a strigat: „pleacă!“ (v. 19) cu totul altfel decât îi poruncise Domnul în v. 1, Avraam se întoarce în Canaan în locul de unde plecase. El regăseşte altarul, cu alte cuvinte, relaţia cu Dumnezeu, de care nu se putuse bucura în timpul şederii sale în Egipt.

Timpul pe care Avraam l-a petrecut în Egipt a fost timp pierdut şi bogăţiile pe care le-a dobândit acolo devin o pricină de îngrijorare pentru el. Acestea duc la despărţirea de Lot. Certurile între „fraţi“ au loc în prezenţa canaaniţilor care locuiau în ţară (v. 7), ceea ce este deosebit de trist pentru mărturie (1 Corinteni 6.6; Ioan 13.35). Avraam îl lasă pe Lot să aleagă locul unde va merge. Ce duh blând şi lipsit de egoism arată el! O, de l-am putea imita de fiecare dată când simţim că trebuie să ne apărăm drepturile! Lot a ales ce i-a plăcut lui, ce i-a atras inima lumească (şi câmpia Iordanului seamănă cu Egiptul – v.10), în timp ce Avraam Îl lasă pe Dumnezeu să-i decidă locul (Psalmul 47.4). Iar Dumnezeu n-a dezamăgit niciodată pe cei care s-au încrezut în El. „Părinţii noştri ... s-au încrezut în Tine ... şi n-au fost daţi de ruşine“ (Psalmul 22.4, 5). Într-adevăr, lui Avraam îi este confirmată posesiunea ţării promisiunii. Dumnezeu îi spune: „Ridică-ţi ochii“ (v. 14) şi apoi „Ridică-te, cutreieră ţara“ (v. 17). Canaanul este pentru noi o imagine a cerului pe care Dumnezeu ne invită nu numai să-l contemplăm, ci să-l şi explorăm prin credinţă. Şi cum putem străbate „în lung şi-n lat“ această ţară cerească? Prin studiu amănunţit şi prin meditaţie asupra minunilor Cuvântului divin.

Spre deosebire de Avraam, omul credinţei, Lot este un exemplu de credincios care umblă prin vedere. Timp îndelungat el şi-a urmat unchiul imitându-l ... aşa cum fac mulţi tineri care se bazează pe credinţa părinţilor lor sau a celor mai mari decât ei.Supus la probă, Lot a arătat ce era în inima lui. Fără să se gândească s-a dus la Sodoma (13.12) şi acum locuia acolo (v. 12). Odată ce cineva a pornit pe o cale alunecoasă, nu se mai poate opri. Ca urmare a acestei stări nepotrivite în care se află, el ajunge să fie implicat într-un război care nu îl privea şi este luat prizonier împreună cu locuitorii Sodomei. Amestecul cu cei care nu se tem de Dumnezeu îl expune pe copilul lui Dumnezeu la pierderea libertăţii şi, mai mult, această tovărăşie îi va crea întotdeauna greutăţi şi îi va aduce nelinişte în suflet. 2 Petru 2.8 atrage atenţia asupra acestor chinuri zilnice ale sufletului care, pentru Lot, ca şi pentru orice alt credincios lumesc, rezultă inevitabil din viaţa dublă pe care o trăiesc. Căzând pradă acestor conflicte, atât dinăuntru, cât şi din afară, un asemenea om nu poate decât să fie nenorocit. Dimpotrivă, Avraam, pe munte, nu cunoaşte aceste complicaţii. El este străin de lume şi de toate îngrijorările ei. Semănăm noi cu Lot, sau cu Avraam?

Până acum Avraam a evitat să intervină şi să ia parte la vreun conflict care nu îl privea (Proverbe 26.17). Dar, de îndată ce află că nepotul lui a fost luat prizonier, nimic nu-l va opri să-i vină în ajutor. Ar fi putut să găsească drept scuză slăbiciunea resurselor sale în faţa unui grup de regi victorioşi şi să rămână neutru sau să-şi spună că lui Lot i s-a întâmplat ceea ce merita. Dar nu, dragostea sa pentru „fratele“ lui, credinţa sa, perseverenţa sa îi aduc victoria şi îl eliberează pe cel prins. Iată însă un alt adversar mult mai puternic decât cei patru regi, deşi fusese

învins. Este regele Sodomei. El se apropie şi încearcă să-l îndatoreze pe Avraam cu daruri – pentru că presupune că şi el, asemeni majorităţii oamenilor, ar putea fi atras de bunuri pământeşti. Dar Dumnezeu veghează şi, pentru a-şi întări slujitorul, îi trimite chiar înaintea acestei întâlniri un vizitator misterios: pe Melhisedec. Împărat şi el şi în acelaşi timp şi preot, este un simbol al Domnului Isus (Evrei 7.1-10). Hrănit şi binecuvântat de Melhisedec, Avraam refuză categoric ofertele regelui Sodomei. O inimă satisfăcută de Hristos este secretul rezistenţei la ofertele lui Satan. Lot, dimpotrivă, nu va lua deloc în seamă lecţia divină; se va întoarce să locuiască în Sodoma şi acolo va avea experienţe şi mai tragice.

Refuzând oferta regelui Sodomei, Avraam nu a pierdut nimic. Dimpotrivă! Domnul îi apare şi îi spune: „Eu sunt ... răsplata ta cea foarte mare“ (v. 1). El nu spune ce vrea să îi dea, ci ce vrea să fie pentru el. A-L avea pe Dătător este mai mult decât a avea darurile Lui. Credinţa lui Avraam îşi însuşeşte promisiunea lui Dumnezeu că El îi va da o sămânţă cerească. El dă „glorie lui Dumnezeu, ... fiind deplin convins că ceea ce a promis El poate să şi facă“ (Romani 4.20-21). A-L crede pe Dumnezeu (nu numai a crede în Dumnezeu) este suficient pentru a-l socoti îndreptăţit (v. 6). Acest verset de importanţă majoră este citat în trei cărţi din Noul Testament (Romani 4.3, 9, 22; Galateni 3.6; Iacov 2.23).Acum, odată ce Domnul a promis, legământul trebuie pecetluit prin jertfe (v. 9, 10). Moartea lui Hristos este singurul mijloc prin care Dumnezeu poate împlini ceea ce a promis. Păsările de pradă care caută să acapareze bucăţi din animalele despicate sunt o imagine a eforturilor lui Satan de a ne jefui de unele rezultate ale morţii lui Hristos. Dar credinţa noastră, ca şi cea a lui Avraam, trebuie să fie activă pentru a-l alunga.Sfârşitul capitolului ne arată cum omul lui Dumnezeu are perspective mai bogate referitoare la moştenirea promisă. Aceasta se întâmplă întotdeauna omului a cărui credinţă este pusă la încercare.

După dovezi atât de minunate ale credinţei lui Avraam, întâlnim un nou eşec în viaţa patriarhului. În loc să aştepte cu răbdare să i se dea fiul care îi fusese anunţat dinainte, el ascultă de Sarai, soţia lui. Şi Agar, roaba care fusese probabil adusă din Egipt după prima cădere a lui Avraam, devine mama lui Ismael.După ce fusese subiectul unor triste confruntări în casa omului lui Dumnezeu, Agar fuge de la stăpâna ei. Dar Domnul are grijă de sărmana roabă. El îi iese în întâmpinare pe calea pe care ea şi-o alesese şi devine pentru ea „Dumnezeu care Se descoperă“ (v. 13). În Îngerul Domnului Îl putem recunoaşte pe Însuşi Domnul Isus. Am experimentat noi oare, fiecare în parte, această întâlnire decisivă? Vi S-a descoperit Dumnezeu ca fiind viu? În Hristos S-a făcut El cunoscut (Ioan 8.19; 2 Corinteni 4.6). Şi lângă acest Mântuitor viu găsim un belşug de apă vie a harului despre care vorbeşte fântâna Lahai-Roi (Ioan 4.14). Să remarcăm ceea ce-i spune Agarei Îngerul: „Întoarce-te la stăpâna ta şi supune-te ei ...“ (v. 9). Umilinţa – mărturisirea păcatelor noastre – este primul lucru pe care îl cere Domnul odată ce S-a descoperit sufletului nostru.

Domnul i Se arată din nou lui Avram, îi înnoieşte promisiunea Sa cu privire la descendenţii fără număr şi îi schimbă numele în Avraam. O schimbare de nume în Biblie este întotdeauna un semn al unei noi relaţii cu cel care dă noul nume. Aici patriarhul nostru nu este numai omul credinţei, ci şi tatăl tuturor oamenilor credinţei (Romani 4.11). Dându-i acest nume, „tatăl unei mulţimi de naţiuni“ (v. 5), Dumnezeu Se gândea deja cu interes şi cu dragoste la acea mulţime de credincioşi pentru care Avraam va fi ca un cap de spiţă şi din care sperăm să facă parte toţi cititorii noştri. Şi în împăraţii care aveau să descindă din Avraam (v. 6), Dumnezeu Îl vedea mai dinainte pe „Fiul lui David“, Împăratul pe care intenţiona să-L trimită Israelului şi lumii. Aşa se deschide în Noul Testament cartea genealogiei lui Isus Hristos: „fiu al lui David, fiu al lui Avraam“.Odată cu noul nume, Dumnezeu îi mai dă lui Avraam încă un semn: cel al circumciziei, care corespunde într-o oarecare măsură cu botezul de astăzi şi reprezintă atât punerea deoparte pentru Dumnezeu, cât şi lipsa de încredere în lucrurile pământeşti (Filipeni 3.3).Sfârşitul capitolului ne-o prezintă pe Sara primind şi ea un nume nou, atunci când este anunţat Isaac, după care putem vedea un Avraam ascultător în împlinirea poruncilor date de către Dumnezeu.

Dumnezeu îi face lui Avraam onoarea de a-l numi prietenul Său (2 Cronici 20.7; Isaia 41.8; Iacov 2.23). Ca o consecinţă a acestui titlu pe care i l-a dat, Dumnezeu îl vizitează şi îl informează despre intenţiile Sale, atât cu privire la el (v. 9-15), cât şi cu privire la lume (v. 20, 21; vezi şi Ioan 15.15). Patriarhul răspunde printr-o libertate plină de încredere care nu exclude cu nimic profundul respect. Starea inimii lui se dezvăluie prin bucuria aprinsă cu care-şi primeşte Oaspeţii cereşti; îşi cunoaşte Dumnezeul; gustase că Domnul este bun (1 Petru 2.3). Noul Testament menţionează câteva persoane care au avut privilegiul de a-L primi pe Domnul Isus în casele lor: Levi, Marta, Zacheu ... (Luca 5.29; 10.38; 19.6) şi ne învaţă în ce condiţii ne putem bucura şi noi de aceeaşi intimitate. Ascultarea de Cuvântul Domnului este cheia care ne deschide inimile pentru El (Ioan 14.23). Avraam este un model nu numai în ce priveşte comuniunea cu Dumnezeu, ci şi exercitarea ospitalităţii. Cel credincios este chemat să facă aceasta fără murmure (1 Petru 4.9; Romani 12.13; Evrei 13.2 ...). Ce veste bună îi aşteaptă pe Avraam şi pe Sara: anunţul mult-doritului moştenitor! Sara se îndoieşte şi râde. Şi pentru noi a sosit ocazia să auzim o declaraţie măreaţă: „Este ceva prea greu pentru Domnul?“ (v. 14).

„Domnul Se destăinuie celor care se tem de El“ (Psalmul 25.14; citeşte şi Amos 3.7). Avraam este unul dintre aceştia. Domnul a putut spune despre el: „pentru că l-am cunoscut“ (v. 19), „să ascund Eu de Avraam ce fac?“ (v. 17). Înţelegerea gândului lui Dumnezeu este inseparabilă de umblarea în credincioşie. Dumnezeu ştie că singurul efect al comunicărilor Sale va fi acela de a pune în inima omului lui Dumnezeu sentimente identice cu ale Sale: compasiune, dorinţa de a-i smulge de sub înspăimântătoarea judecată pe aceia pe care îi iubeşte. Dragi prieteni creştini, noi, care cunoaştem din Cuvântul lui Dumnezeu sentinţa asupra lumii şi iminenţa executării ei, suntem oare mişcaţi de aceleaşi sentimente în timp ce ne gândim la soarta grozavă a nenumăratelor suflete pierdute pentru eternitate? Fiecare dintre noi are în familie, printre prieteni sau printre colegii de la slujbă, persoane neîntoarse la Dumnezeu. Ce putem face pentru ei? Sigur că trebuie să-i prevenim, dar şi să mijlocim insistent, cum a făcut Avraam pentru Sodoma în care se afla Lot, fratele lui (compară cu Ieremia 5.1). În 1 Timotei 2, Pavel ne invită să facem rugăciuni pentru toţi oamenii, adresându-ne Celui pe care, prin experienţă, Îl recunoaştem cu frumosul Nume de „Dumnezeu, Mântuitorul nostru“, care „doreşte ca toţi oamenii să fie mântuiţi“.

Ce contrast între vizita fericită pe care îngerii i-au făcut-o lui Avraam în miezul zilei şi trista lor misiune pe care o aveau în Sodoma în seara aceleiaşi zile! Şi câtă reţinere în a accepta invitaţia lui Lot, oricât de insistentă ar fi fost ea (v. 2)! Cum puteau ei să aibă părtăşie cu acest credincios aflat într-o asemenea situaţie nepotrivită? Ei intră la el în casă numai pentru a-l proteja şi a-l elibera. De altfel, însuşi Lot nu s-a simţit niciodată în largul lui în această cetate a depravării. Nu am fi ştiut aceasta, dacă Noul Testament nu ne-ar fi descoperit-o. Dar Dumnezeu, care cunoaşte inimile, ne spune că Lot era un om drept şi că, departe de a lua parte la rău, era „foarte întristat de purtarea destrăbălată a celor nelegiuiţi“ (2 Petru 2.7, 8). Şi oamenilor din Sodoma nu le-a fost ruşine să se grozăvească cu răutatea lor în acea noapte dramatică (compară cu Isaia 3.9). Ei se comportă astfel încât Domnul, Cel care spusese: „şi dacă nu – dacă aceasta nu este adevărat – voi şti“ (18.21), nu mai are nevoie de alte dovezi, din moment ce aceşti oameni mărturisesc împotriva lor înşişi.Lot nu este luat în serios nici chiar de ginerii lui. Când un credincios a umblat, pentru un timp, cu lumea, nu mai are nici o autoritate să vorbească despre judecată. Nimeni nu îl mai ascultă.

Eliberarea lui Lot este răspunsul la rugăciunea lui Avraam din capitolul precedent. Avraam crezuse că, pentru a-şi salva fratele, era necesar ca Sodoma să fie cruţată de la distrugere. Dar Dumnezeu nu răspunde întotdeauna aşa cum credem noi de cuviinţă. El răspunde.Vai! Inima lui Lot este puternic legată de tot ceea ce trebuie să părăsească acum; el îşi amână plecarea. Îngerii trebuie să-l tragă cu forţa împreună cu soţia şi cu cele două fiice ale lui. Dragi răscumpăraţi ai Domnului, să ne punem o întrebare: Dacă ar trebui să plecăm astăzi în cer, am face-o cu bucurie? Sau, ca şi Lot, ne-ar părea rău să lăsăm lucrurile de aici, de care s-au legat inimile noastre?Sodoma şi Gomora sunt „prefăcute în cenuşă“, exemplu grăitor despre ceea ce-i aşteaptă pe cei necredincioşi (2 Petru 2.6; Iuda 7). Cât despre soţia lui Lot, rămâne în Cuvântul lui Dumnezeu ca un monument care ne avertizează despre cât a costat-o faptul că şi-a ales partea împreună cu o lume condamnată. Această femeie a luat aparent parte la viaţa poporului lui Dumnezeu timp îndelungat, dar nu făcea parte din el. Lumea era în inima ei şi ea a pierit împreună cu lumea. Cât despre Lot, sfârşitul său va fi ruşinos, iar descendenţa sa, blestemată!

Pentru a doua oară Avraam îşi reneagă soţia şi merită mustrarea lumii (vezi cap. 12). Adesea este necesar ca Dumnezeu să-Şi repete lecţiile până când răul este judecat din rădăcină şi mărturisit. De data aceasta este vorba de o jumătate de adevăr (v. 12, 13). Este o lecţie serioasă şi instructivă să vedem cum un om privilegiat, care se bucură de intimitate cu Dumnezeu, pierde conştienţa relaţiei sale şi eşuează în privinţa mărturiei. Pierderea unui om evlavios se agravează cu pierderea acestei evlavii. Să ascultăm tristele cuvinte ale lui Avraam către Abimelec: „Dumnezeu m-a făcut să pribegesc departe de casa tatălui meu ...“ (v. 13). Ce nefericit limbaj pentru un credincios! Aceasta este tot ce are de spus despre chemarea „Dumnezeului gloriei“ spre cetatea cerească? Umblând cu cei lumeşti, credinciosul ajunge să vorbească aşa cum vorbesc ei. Dar chiar atunci când le dă o lecţie alor Săi, Dumnezeu continuă să vegheze cu blândeţe asupra lor. El „n-a îngăduit nimănui să-i asupărească şi a mustrat împăraţi pentru ei“, zicând: „Nu vă atingeţi de unşii Mei“ (Psalmul 105.14-15). Domnul îl ţine pe Avraam în rangul înalt de reprezentant al Său, de profet care vorbeşte în numele Său (v. 7) şi de mijlocitor la ale cărui rugăciuni răspunde (v. 17).

Promisiunea lui Dumnezeu se împlineşte. „La vremea hotărâtă“ se naşte Isaac, o imagine a lui Hristos ca Fiu şi Moştenitor (Galateni 4.4). După râsul neîncrezător al lui Avraam (17.17) şi al Sarei (18.12), urmat de râsul fericit şi plin de mulţumire al acesteia, de la care a provenit numele Isaac (râs) (v. 3, 6), auzim râsul batjocoritor al lui Ismael (v. 9), simbol al omului «carnal», care nu poate înţelege planurile lui Dumnezeu împlinite în Hristos. Ismael, fiul roabei, este o imagine a omului sub robia legii, neavând nici un drept la promisiuni, nici la moştenire.Ceea ce face Sara pare dur; Avraam găseşte că este dureros. Dumnezeu însă aprobă aceasta, vrând să arate, în mod simbolic, că moştenirea aparţine numai lui Hristos şi că, pe principiul faptelor, omul nu o poate obţine. Aşa cum explică Epistola către Galateni, credincioşii sunt „copii ai promisiunii“. Odată ce au primit înfierea, ei nu mai sunt robi, ci fii, şi de aceea moştenitori (Galateni 4.6, 7, 28).Totuşi harul se îndreaptă şi spre Agar şi fiul ei. Când apa din burduf, simbol al resurselor omeneşti, este epuizată, Dumnezeul cel viu, care i S-a descoperit Agarei în cap. 16, o salvează din nou. El este Cel care aude chiar şi vocea unui copil (v. 17).

În cap. 20, relaţiile dintre Avraam şi Abimelec fuseseră foarte tensionate. Avraam a fost expus unor acuzaţii severe şi îndreptăţite din partea regelui din Gherar. Dar acum relaţia dintre ei se desfăşoară pe un cu totul alt plan. Avem aici un simbol al viitoarei supremaţii a lui Israel, când naţiunile vor spune: „Vom merge cu voi, pentru că noi am auzit că Dumnezeu este cu voi“ (Zaharia 8.23). „Dumnezeu este cu tine în tot ce faci“, constată împăratul filistean (v. 22). Şi caută din nou să încheie o alianţă cu omul lui Dumnezeu. De această dată Avraam îl mustră pe Abimelec cu autoritatea morală pe care i-o conferă relaţia lui cu „Dumnezeul Etern“ (v. 33). Cu această ocazie el îi arată cât de mult ţinea la această fântână din pustiu pe care slujitorii lui Abimelec voiseră să i-o ia. Nu este aceasta pentru noi o imagine a Cuvântului a cărui apă trebuie să ne învioreze sufletele în fiecare zi? Dacă unii oameni caută compania noastră, să le arătăm cât de curând posibil valoarea pe care o are pentru noi acest Cuvânt al Dumnezeului nostru. Unii dintre ei, care însetează după adevăr, după pace, după bucurie, vor fi îndrumaţi să le caute în această Carte preţioasă, dacă văd că noi ne adăpăm din ea.

Ştim că acest tabou este o imagine a crucii. Cine altcineva este Fiul, singurul născut Fiu, Cel pe care Tatăl Îl iubeşte, decât Domnul Isus? Trebuia ca El să fie oferit ca ardere-de-tot. Locul este privit de departe în planurile eterne ale lui Dumnezeu. Este muntele Moria, loc în care David va aduce mai târziu jertfa de ispăşire şi în care va fi construit Templul (2 Cronici 3.1). Locul unde se aduce jertfa este în acelaşi timp şi de închinare (v. 5). Câte motive găsim acolo pentru a ne închina Tatălui şi Fiului, care merg împreună, altfel spus, într-un gând, pentru a înfăptui lucrarea mântuirii! Ascultarea lui Isaac ne aminteşte de ascultarea Domnului în Ghetsimani: „... nu ce vreau Eu, ci ceea ce vrei Tu fie“ (Marcu 14.36). Dar, spre deosebire de Isaac, care doar s-a supus, Fiul S-a oferit: „Iată, Eu vin ca să fac voia Ta“ (Evrei 10.9). Din nou spre deosebire de Isaac, cel care nu ştia ce avea să facă tatăl său, ni se spune: „Isus, ştiind toate cele care urmau să vină asupra Lui, a ieşit înainte ...“ (Ioan 18.4). În sfârşit, spre deosebire de strigătul Îngerului care oprea mâna lui Avraam, nici un glas nu se face auzit pe Golgota pentru a îndepărta sabia care trebuia să cadă asupra Fiului lui Dumnezeu.

Dumnezeu Însuşi Se preocupă de Mielul pentru arderea-de-tot. Când Domnul Isus Şi-a făcut apariţia în mijlocul poporului pe malurile Iordanului, Ioan Botezătorul a strigat: „Iată Mielul lui Dumnezeu“ (Ioan 1.29). El era răspunsul divin la toate păcatele care tocmai fuseseră mărturisite. Astfel se descoperă taina cea mare a cărei umbră o avem în acest capitol. Şi ce asigurare continuă să aducă acest „Yehova-Iire“ (Domnul va purta de grijă) tuturor celor chinuiţi de povara păcatelor lor!Isaac este înviat în mod simbolic (Evrei 11.19); Hristos însă este înviat în adevăr, cu toate consecinţele care decurg din aceasta pentru El şi pentru noi. El va primi o soţie, fapt ilustrat de numirea Rebecăi în v. 23. Iar noi vom primi binecuvântările cereşti a căror imagine o avem în v. 17 şi 18.Credinţa lui Avraam s-a arătat prin această faptă (Iacov 2.21). Se spune că încercarea face proba. Dumnezeu îi cunoştea inima şi ştia că avea credinţă, dar ea trebuia să se manifeste public. În ce ne priveşte pe noi, dacă am putut mărturisi: «cred în Domnul Isus», mai devreme sau mai târziu ni se va da ocazia să o dovedim. Încercările creştinilor deseori nu au alt scop decât să pună în evidenţă realitatea credinţei care este în ei.

Un mormânt este tot ceea ce va avea Avraam în ţara Canaanului, dar ea totuşi îi este promisă. Cumpărând terenul şi peştera Macpela pentru a o înmormânta pe Sara, omul lui Dumnezeu confirmă speranţa lui sigură în înviere. Pentru el, Sara trăieşte o viaţă divină. De aceea este necesar să se asigure de toate drepturile asupra locului unde va fi aşezat trupul ei care trebuie să învieze. Preţul întreg plătit pentru peşteră şi pentru teren ne face să ne gândim la drepturile definitive dobândite prin crucea lui Hristos, moartea înfrântă, siguranţa învierii viitoare a tuturor celor credincioşi.La fel ca în cap. 14, în care l-am văzut refuzând darurile regelui Sodomei, Avraam nu doreşte nici acum să se îndatoreze faţă de nimeni. El insistă să plătească întreg preţul terenului, fără să negocieze.Un creştin este recunoscut în toate contactele sale cu oamenii din lume prin corectitudinea sa şi prin cinstea sa absolută. În Noul Testament suntem îndemnaţi să nu datorăm nimănui nimic, decât să ne iubim unii pe alţii (Romani 13.8), să ne purtăm „cuviincios faţă de cei de afară“ (1 Tesaloniceni 4.12), în sfârşit, să lucrăm cinstit „nu numai înaintea Domnului, ci şi înaintea oamenilor“ (2 Corinteni 8.21; Romani 12.17).

Moartea Sarei sugerează punerea deoparte a lui Israel (popor din care a ieşit adevăratul Isaac), după învierea Domnului (cap. 22). Pentru a asigura sămânţa promisă, Avraam, „tatăl unei mulţimi de naţiuni“ (17.5), are un plan măreţ a cărui înfăptuire ne este relatată în detaliu: acela

de a-i da o soţie fiului său. De acum înainte intervine o a treia persoană: slujitorul cel mai bătrân din casă, administratorul tuturor averilor sale, imagine izbitoare a Duhului Sfânt trimis pe pământ pentru a-i strânge pe cei care vor alcătui Biserica, Mireasa lui Hristos. Astfel, Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, care au lucrat împreună în Creaţie, lucrează tot împreună la alegerea, chemarea şi strângerea celor răscumpăraţi uniţi cu Hristos Cel înviat. Această Mireasă va fi căutată într-o ţară îndepărtată. Dintre „cei care erau departe“, Dumnezeu a ales şi a chemat pe aceia care să fie alături de Fiul Său (Efeseni 2.13).Ce model de dependenţă avem în acest slujitor al lui Avraam! În casa stăpânului său a învăţat să-L cunoască pe Domnul, Cel cu care acum are de-a face într-un mod personal. Către El îşi îndreaptă rugăciunea sa (Psalmul 5.3). Să nu uităm, înainte de a întreprinde vreun lucru, să vorbim mai întâi cu Domnul.

Slujitorul lui Avraam nici nu-şi terminase de formulat rugăciunea, că deja răspunsul este înaintea lui: Rebeca purtându-şi ulciorul. Găsim în Isaia o promisiune corespunzătoare: „înainte de a chema ei, Eu voi răspunde şi, în timp ce ei încă vor vorbi, Eu îi voi auzi“ (Isaia 65.24).Dacă slujitorul ne învaţă dependenţa, Rebeca este, în ceea ce o priveşte, un model de dăruire şi de râvnă. Ea face mai mult decât i se cere, dând apă şi cămilelor, şi o face repede, în grabă şi alergând (v. 18, 20). Iată două trăsături de care putem lua notă pentru a le imita în micile noastre îndatoriri de fiecare zi, de exemplu în căminul nostru. A scoate apă înseamnă a-i înviora pe alţii. Sunt nenumărate căile prin care le putem transmite acelora cu care venim în contact binecuvântările pe care noi înşine le-am scos din Cuvântul lui Dumnezeu. Şi să ne amintim că, întocmai cum slujitorul o privea pe Rebeca, Cineva este deosebit de atent la tot ce facem. Din modul în care-şi îndeplineşte tânăra fată această muncă atât de simplă, slujitorul înţelege că ea va fi pentru Isaac o soţie devotată, muncitoare, virtuoasă, ca cea descrisă în cap. 31 din Proverbe.Înainte de a face altceva, el se pleacă înaintea Domnului şi Îi mulţumeşte.

Domnul l-a condus, parcă de mână, pe slujitorul lui Avraam în casa familiei stăpânului său. Avraam îl pusese să jure solemn că nu va lua soţie pentru fiul său dintre fiicele lui Canaan (v. 3). Tineri prieteni, care-L cunoaşteţi pe Domnul Isus, chiar dacă evenimentul căsătoriei vă apare într-un viitor încă îndepărtat, nu este prea devreme să vă însuşiţi temeinic învăţătura Cuvântului în această privinţă: „Nu vă înjugaţi nepotrivit cu cei necredincioşi; pentru că ce legătură este între dreptate şi fărădelege sau ce comuniune are lumina cu întunericul?“ (2 Corinteni 6.14, 15). Un copil al lui Dumnezeu se poate căsători numai în familia credinţei, adică numai cu un alt copil al lui Dumnezeu. Cei care nu au luat aminte la acest îndemn au putut mărturisi mai târziu cu multă tristeţe că unirea cu o persoană neîntoarsă la Dumnezeu nu este numai neascultare categorică de Cuvântul lui Dumnezeu, ci şi un izvor de zbucium şi de necaz în viaţă.Ce mărturie răspândeşte servitorul lui Avraam despre stăpânul faţă de care se simte onorat să-i aparţină(v. 34-36)! Este mare, este bogat, are un fiu, moştenitor a tot ceea ce-i aparţine. În acest fel, Duhul Sfânt, când este primit într-o inimă, Îl face cunoscut pe Tatăl şi pe Fiul şi aşa ar trebui şi noi, răscumpăraţii Domnului, să ştim să vorbim.

Cuvintele cu care slujitorul lui Avraam şi-a descris stăpânul, cât şi bogăţiile din care el a dat câteva mostre au mişcat inima Rebecăi. Ea este hotărâtă, va merge(v. 58).Voi, care aţi auzit vorbindu-se atâta despre Domnul, care aţi avut ocazia să vă bucuraţi în casa părinţilor voştri de bogăţiile harului Său, sunteţi voi decişi să-L urmaţi? Întrebarea vi se pune astăzi: Vei merge? Nu mai târziu, nici mâine, ci astăzi – vă cere Duhul lui Dumnezeu s-o faceţi.De acum începe pentru Rebeca lunga călătorie de traversare a pustiului. Ea a lăsat totul la cuvântul slujitorului care acum o conduce. Tot astfel Biserica, Mireasa lui Hristos, îşi urmează în această lume, care este un deşert pentru ea, calea de suferinţă şi de trudă, dar şi de bucurie, pentru că Duhul Sfânt îi ocupă inima cu Preaiubitul pe care ea nu L-a văzut, dar care vine în întâmpinarea ei. «Ce moment solemn va fi pentru Adunarea Ta sfântă, când o vei introduce în locurile cereşti ...», spune un imn creştin. Ce moment va fi şi pentru El! Rebeca a devenit soţia lui Isaac şi el a iubit-o. Hristos, de partea Sa, Îşi iubeşte deja Adunarea. Şi inima Sa, mult mai mult decât a noastră, aşteaptă acel moment binecuvântat, pentru eterna satisfacţie a dragostei Lui divine.

Sfârşitul vieţii lui Avraam încheie o imagine profetică de ansamblu:– cap. 21: naşterea Fiului;– cap. 22: crucea şi învierea adevăratului Isaac;– cap. 23: punerea deoparte a lui Israel (moartea Sarei);– cap.24: chemarea Bisericii şi unirea ei cu Hristos în glorie.– În sfârşit, cap. 25: introducerea împărăţiei de o mie de ani, când naţiunile pământului, reprezentate prin copiii Cheturei, vor fi binecuvântate în relaţia lor cu Isaac. La acest sfârşit, Avraam face o donaţie a tot ceea ce are. Isaac Îl reprezintă pe Hristos în calitatea Lui de Moştenitor universal. „Domnul Mi-a zis: „Tu eşti Fiul Meu ... Cere-Mi şi-Ţi voi da naţiunile de moştenire ...“ (Ps. 2.7, 8). Spre acest viitor glorios se îndreaptă prin credinţă gândurile lui Avraam. Dincolo de Isaac, el se gândeşte la Cel în care vor fi împlinite promisiunile. „Avraam a săltat de bucurie că va vedea ziua Mea – le va spune Isus iudeilor – şi a văzut-o şi s-a bucurat“ (Ioan 8.56). El a murit în credinţă, „neprimind promisiunile, ci văzându-le de departe şi salutându-le“ (Evrei 11.13). Şi Avraam este unul dintre acei oameni cu care lui Dumnezeu nu-I este ruşine când este vorba să-i lege numele de al Său, numindu-Se „Dumnezeul lui Avraam“. Poate El să Se numească şi Dumnezeul vostru?

Credinţa lui Isaac şi a Rebecăi este pusă la încercare în acelaşi fel cu cea a lui Avraam şi a Sarei: prin sterilitate – nu puteau să aibă copii. Este ocazia pentru Isaac să se roage stăruitor către Domnul. „Şi Domnul a ascultat rugăciunea“ (v. 21; comparaţi cu 1 Cronici 5.20). Se nasc doi fraţi gemeni, la fel de deosebiţi la înfăţişare ca şi în starea inimii lor. Scena care se va desfăşura mai târziu între cei doi fraţi va demonstra această stare. Iacov, în ciuda felului supărător în care acţionează, arată că preţuieşte locul de întâi-născut în familie, partea de moştenire care decurge din această poziţie şi în special promisiunile divine date lui Avraam şi seminţei lui. Nimic din toate acestea nu are preţ pentru Esau. El încheie o afacere, mănâncă, bea, se ridică şi pleacă (v. 34), inconştient de pierderea incalculabilă pe care o suferise într-o singură clipă. Nu numai că se poartă necugetat, sacrificându-şi viitorul pentru o îmbucătură de mâncare (Evrei 12.16), ci, prin aceasta, în primul rând Îl jigneşte pe Dumnezeu; este ca şi cum l-ar spune: cel mai preţios dar al Tău nu-mi poate potoli foamea, ca lintea aceasta.Tineri prieteni crescuţi într-o familie creştină, dreptul de întâi-născut este un simbol al privilegiului vostru. Nici unul dintre voi să nu dispreţuiască moştenirea cerească.

Isaac n-a avut nici un folos din experienţele triste ale tatălui său din capitolele 12 şi 20. Pus la încercare prin foamete, şi el se aşază în Gherar şi, fiindu-i teamă, îşi reneagă soţia, înşelându-l pe Abimelec. Relaţiile cu lumea ne expun şi pe noi aceloraşi consecinţe: lipsa de curaj în a ne mărturisi legătura noastră cu Hristos, teama de dispreţ şi falsa mărturie înaintea lumii. Dar imediat după aceasta citim un frumos episod din istoria patriarhului. Pentru a se pune pe el şi familia lui la adăpost de foamete, seamănă şi recoltează, Dumnezeu binecuvântându-i munca. Prosperitatea lui stârneşte invidia filistenilor (v. 14). Ca şi în timpul lui Avraam, aceştia încearcă să-l lipsească pe omul lui Dumnezeu de apa necesară vieţii (21.25). Apa este furnizată de vechile fântâni, imagine a Cuvântului şi a surselor de împrospătare spirituală de care generaţiile precedente s-au bucurat înaintea noastră şi din care noi va trebui să ne adăpăm pentru noi înşine. Aceşti filisteni răutăcioşi care astupă cu pământ fântânile ne fac să ne gândim la vrăjmaşul sufletelor noastre. El se străduieşte cu toată puterea să ne umple vieţile cu lucruri pământeşti şi să creeze permanent noi nevoi în inimile noastre pentru a ne lipsi de Cuvântul cel viu, indispensabil pentru prosperitatea noastră spirituală.

Una câte una, Isaac sapă din nou fântânile lui Avraam astupate de filisteni. Să cerem Domnului aceeaşi energie şi aceeaşi perseverenţă pentru a ne însuşi adevărurile prin care au trăit predecesorii noştri, pentru ca, printr-un efort personal, ele să devină, să spunem aşa,

proprietatea noastră. La fiecare efort al vrăjmaşului de a-l lipsi de roadele muncii sale, Isaac răspunde săpând în altă parte, fără să se descurajeze. Dar el nu se ceartă cu ei, ilustrând îndemnul din 2 Timotei 2.24: „un rob al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blând faţă de toţi“. Blândeţea lui poate fi „cunoscută de toţi oamenii“ (Filipeni 4.5). Suferind nedreptate, el nu ameninţă, ci lasă aceasta în seama Celui care „judecă drept“ (1 Petru 2.23). În acelaşi timp el poartă şi mărturia credinţei sale. Moştenirea îi aparţine; la ce bun s-o ia prin forţă? Domnul promisese seminţei lui „toate ţările acestea“ (v. 4). Isaac se bizuie pe El că le va primi la timpul potrivit.Versetele 34 şi 35 ni-l arată din nou pe Esau nesocotind voia lui Dumnezeu, luându-şi neveste dintre fetele lui Canaan, de care Domnul îi despărţise complet familia (24.3, 37). Prin aceasta produce suferinţe profunde lui Isaac şi Rebecăi. Ce contrast între istoria lui Esau şi cea a părinţilor lui, care au trăit încrezându-se în Dumnezeu şi depinzând de El!

Iată o familie în care, deşi este cunoscut Dumnezeu, se manifestă, în mod trist, poftele, înşelătoriile şi minciunile. Isaac a orbit şi este orb şi din punct de vedere spiritual. Şi-a pierdut într-atât discernământul spiritual, încât o mâncare gustoasă este mai importantă pentru el decât starea morală a copiilor săi. Fără să caute gândul lui Dumnezeu, el se pregăteşte să-l binecuvânteze pe fiul preferat. Rebeca, de parte ei, îl sfătuieşte pe Iacov să-şi „jefuiască“ fratele de această binecuvântare şi să-şi înşele tatăl. Numai Esau ne-ar putea părea plăcut în această familie. Dar Dumnezeu îi cunoştea inima firească şi, prin această aparentă nedreptate, se împlineşte voia Lui. Isaac trebuie să recunoască aceasta (sf. v. 33).Iacov îşi atinge scopul. Cu complicitatea mamei sale, el obţine binecuvântarea pe care o preţuia atât de mult. Dar, dacă s-ar fi încrezut în Dumnezeu că i-o va da, în loc să intervină cu vicleşug, oare nu ar fi primit-o? Dumnezeu, care declarase înainte de naşterea lui: „Cel mai mare va sluji celui mai mic“ (25.23), nu-Şi putea abandona cuvântul, nici nu putea permite vreo eroare. Astfel Iacov ar fi fost cruţat de durere şi de timp pierdut. Calea Domnului pentru noi este întotdeauna simplă, dar de câte ori noi o complicăm prin intervenţiile noastre nefericite (Ps. 27.11)!

Evrei 12.16, 17 leagă această scenă de cea din capitolul 25. Esau cel lumesc doreşte cu ardoare să moştenească binecuvântarea, dar, cu toate lacrimile lui, este respins; cândva şi-a dispreţuit moştenirea, iar acum este prea târziu (Proverbe 1.28-31). Scena lumii este plină de oameni care, asemeni acestuia, îşi vând sufletul preţios în schimbul unor plăceri trecătoare. Dumnezeul lor „este pântecele şi ... gândesc cele pământeşti“(Filipeni 3.19). Ei sunt oameni din lume şi îşi au răsplata în lumea aceasta (Psalmul 17.14). O deşteptare înspăimântătoare îi aşteaptă când, «mai târziu», îşi vor recunoaşte nebunia. Toate lacrimile vărsate în locul înfiorător caracterizat de „plânsul şi scrâşnirea dinţilor“ vor fi la fel de inutile ca şi cele ale lui Esau aici, care nu-i pot reda binecuvântarea pierdută numai din vina lui.Pentru Iacov greutăţile abia încep. Ura fratelui său, stârnită din invidie şi gelozie, îl obligă să plece de acasă. El nu-şi va mai vedea mama, deşi ea prevedea o despărţire doar pentru câteva zile (v. 44). Prin urmare, Rebeca va suferi şi ea consecinţele înşelăciunii puse la cale împreună.Dând o asemenea importanţă istoriei vieţii lui Iacov, Scriptura ne va permite să admirăm îndelungata şi răbdătoarea lucrare a harului lui Dumnezeu pentru ai Săi.

Iacov părăseşte casa tatălui său, dar Dumnezeu îl va face să cunoască însăşi Casa Lui (Betel înseamnă „casa lui Dumnezeu“). Singurătatea – lipsa ocrotirii din adăpostul familiei – este uneori ocazia de a-L întâlni pe Domnul. Într-o zi sau alta, această întâlnire trebuie să aibă loc şi Dumnezeul părinţilor noştri trebuie să devină şi Dumnezeul nostru.Ce vis ciudat are Iacov! Care este semnificaţia acestei scări pe care urcă şi coboară îngeri? Înfăţişează relaţiile dintre cer şi pământ şi ne gândim la Cel care le-a stabilit pentru noi coborând aici jos şi apoi întorcându-Se în glorie (Ioan 3.13, 31; Efeseni 4.10). Harul lui Dumnezeu îi arată sărmanului păcătos obosit poarta cerurilor şi îi dă promisiuni glorioase. „Cât de înfricoşător este locul acesta!“ strigă călătorul când se trezeşte. O conştiinţă vinovată nu poate avea pace în prezenţa Dumnezeului harului (comparaţi cu Luca 5.8). În acest târg ciudat pe care îndrăzneşte să I-l propună Domnului, Iacov transformă în condiţii (dacă ...) promisiunile categorice pe care i le dăduse Dumnezeu şi se oferă să-l slujească în schimbul binefacerilor pe care le va primi. Mulţi, asemenea lui, ezită să ia prin credinţă darul fără plată al lui Dumnezeu şi gândesc că prin eforturile lor trebuie să se facă vrednici de favoarea Lui.

„Te voi păzi oriunde vei merge ... nu te voi părăsi“, îi promisese Domnul lui Iacov în timpul nopţii sale la Betel (28.15). Ce mângâietor este să ne gândim că ochii lui Dumnezeu îi urmăresc neîncetat pe ai Săi, chiar şi când ei neglijează să privească spre El (Psalmul 32.8). Grija Lui providențială îl conduce pe Iacov în familia mamei sale, lângă unchiul său Laban. Asistăm din nou la o întâlnire lângă o fântână, poate aceeaşi cu cea din cap. 24. Dar de astă dată nu auzim nici o rugăciune din gura călătorului, nici pentru a-I cere lui Dumnezeu să-i facă parte de o întâlnire fericită, nici mai apoi pentru a-I mulţumi pentru că îi făcuse călătoria plină de succes. Şi, în plus, nici pe tânăra fată nu o vedem dând apă drumeţului ostenit. Ce diferenţe de asemenea în casa lui Laban! Iacov i-a istorisit „toate aceste lucruri“ (v. 13), dar nu auzim în relatarea sa niciodată menţionat numele Domnului, nici amintit felul în care El a binecuvântat familia lui (de comparat cu cap. 24.35); nici măcar de întâlnirea lui de la Betel nu spune nimic. Care sunt subiectele conversaţiei noastre când ne întâlnim cu unul din părinţii noştri sau cu vreun prieten creştin? Profităm noi de astfel de ocazii pentru a aborda subiecte care zidesc? Ca să fie aşa, trebuie ca inimile noastre să fie în mod obişnuit preocupate cu El.

Istoria lui Iacov este cea a disciplinei, altfel spus, a şcolii prin care Dumnezeu îi trece pe ai Săi. Este o şcoală grea, deoarece Evrei 12.11 afirmă – iar experienţa noastră o confirmă – „că orice disciplinare, pentru acum, nu pare a fi de bucurie, ci de întristare“. Dar obiectivul lui Dumnezeu este: „pentru folosul nostru, ca să luăm parte la sfinţenia Lui“ (Evrei 12.10). Şcoala prin care va trece Iacov avea să dureze 20 de ani, care se vor scurge într-o stare vecină cu robia. Şi cum îl va învăţa Dumnezeu lecţiile Sale? Va permite să i se întâmple aceleaşi lucruri pe care el le-a pricinuit altora. Iacov, al cărui nume semnifică «cel care ia locul altuia –25.26 nota f», nume deplin justificat, va fi la rândul său înşelat şi jefuit. Îl înşelase pe tatăl său prin aceea că, fiind cel mai tânăr, se dăduse drept cel mai în vârstă! Acum are de-a face cu un tată care îl înşală dându-i fiica cea mai în vârstă în locul celei mai tinere! De câte ori nu descoperim neplăcerile sau răutatea faptelor noastre abia când suferim, la rândul nostru, aceleaşi lucruri din partea altora (Judecători 1.7; Isaia 33.1 sf.)!Singurul subiect fericit pe care ni-l prezintă acest capitol este dragostea lui Iacov pentru Rahela. Ne gândim la dragostea Aceluia care, pentru a ne câştiga, a devenit Robul desăvârşit.

Aceste versete ne prezintă familia lui Iacov. Pagină importantă a Vechiului Testament, din vreme ce aceşti doisprezece fii ai patriarhului vor deveni ei înşişi, la rândul lor, „doisprezece patriarhi“ (Fapte 7.8) şi îşi vor da numele seminţiilor lui Israel! Prin ei se vor împlini promisiunile făcute lui Avraam şi lui Isaac, precum şi cele date lui Iacov în noaptea sa la Betel. Din Levi vor descinde preoţii, din Iuda regii, apoi Mesia Însuşi.Membrii acestei familii sunt, cu excepţia lui Iosif, asemenea conducătorului lor: proiecte, rivalităţi, acţiuni dubioase – acestea îi caracterizează. În ciuda acestor rătăciri, Dumnezeu are ochii îndreptaţi spre această familie şi vrea s-o binecuvânteze. Tot astfel şi astăzi, familiile celor credincioşi sunt preţioase inimii Domnului. El ne cunoşte pe fiecare pe nume şi chiar de la primii noştri paşi ne pregăteşte pentru serviciul pe care ni l-a destinat. Şi care este chemarea glorioasă a celor credincioşi astăzi? Oare nu aceea de a fi „o împărăţie, preoţi pentru Dumnezeul şi Tatăl Său“? (Apocalipsa 1.6).Naşterea lui Iosif, simbol al lui Hristos, anunţă pentru familia lui Iacov sfârşitul robiei şi întoarcerea în ţara promisă (v. 25). Din punct de vedere spiritual, şi astăzi este la fel: din clipa în care Hristos Şi-a ocupat locul ce I se cuvine

în casele şi în inimile noastre, suntem în măsură să gustăm eliberarea şi binecuvântarea cerească.

Sărmanul Iacov se agită, speculează, rivalizează cu Laban în şiretenie şi viclenie, încercând să se îmbogăţească prin inteligenţa şi eforturile sale. Este trist să vedem un credincios în luptă cu oamenii lumeşti pentru bunuri pământeşti. Isaac îi dăduse un cu totul alt exemplu fiului său Iacov (26.15-22).În 1 Timotei 6.6-10, apostolul pune în contrast cu dorinţa de îmbogăţire, sfinţenia, care, însoţită de mulţumire, este un mare câştig. Iată deci dublul câştig, adevăratele bogăţii pe care merită să le căutăm:1) sfinţenia, adică legătura cu Dumnezeu, despre care ne vorbeşte altarul. În exilul său însă Iacov n-a avut altar, nici legătură conştientă cu Dumnezeu.2) mulţumirea, pe care patriarhii au deprins-o trăind în corturi şi pe care Iacov însuşi avea şi el s-o experimenteze (25.27). Apostolul Pavel învăţase personal să fie mulţumit în împrejurările în care se găsea (Filipeni 4.11). Cât de greu este să fii mulţumit întotdeauna! Totuşi mărturia cea mai bună pe care o putem da celor din preajma noastră este aceea de a le arăta că suntem mulţumiţi cu ceea ce ne dă Dumnezeu. Iar El ni L-a dat pe propriul Său Fiu şi, împreună cu El, toate lucrurile (Romani 8.32).

Dincolo de tot ce este neplăcut în comportarea lui Iacov, trebuie să recunoaştem totuşi răbdarea lui. Fără să se plângă, îndură greutăţile şi lipsurile, precum şi toată nedreptatea din partea lui Laban. Ceea ce-l susţine este amintirea ţării date de Domnul lui Avraam şi seminţei lui. El n-a uitat promisiunea pe care i-o făcuse Dumnezeu la Betel, de a-l aduce înapoi în „ţara părinţilor săi“. Această speranţă a rămas vie în inima lui şi momentul împlinirii ei în sfârşit a sosit. Creştini, străini pe pământ, nu avem şi noi o promisiune de la Domnul cu privire la Ţara cerească în care El ne va primi curând? Această speranţă ar trebui să ne dea toată răbdarea şi curajul de care avem nevoie pentru a suporta greutăţile şi chiar nedreptatea.Este trist să vedem că, în timp ce ascultă de porunca Domnului (v. 3), Iacov rămâne neschimbat în caracterul său meschin: îl înşală pe Laban, fugind fără să-i spună. Nu arată aceasta o lipsă de încredere în Dumnezeu? Cel care-i poruncise lui Iacov să se întoarcă (v. 3) nu-i putea permite lui Laban să-l reţină (v. 24). Şi Laban n-ar fi putut decât să se plece, recunoscând precum odinioară: „lucrul acesta vine de la Domnul“ (24.50).

Fiind anunţat de fuga lui Iacov, Laban porneşte în urmărire şi îl ajunge din urmă. Ca om din lume, viclean şi ipocrit, el foloseşte cuvinte de linguşire, deşi inima îi este plină de invidie şi de gelozie. Pretinde că are o afecţiune deosebită pentru fiicele lui şi pentru copiii acestora, deşi întotdeauna a fost preocupat numai de propriile interese (v.15). Se preface că se teme de Domnul (v. 29, 53), în timp ce îşi caută cu energie falşii dumnezei.Este trist să o vedem pe Rahela acordând valoare acestor idoli. Aceşti terafimi corespund pentru noi lucrurilor din lume pe care nu ne hotărâm să le abandonăm şi pe care credem că le putem lua cu noi pe drumul spre Patria noastră. Pentru un timp putem să ni le ascundem în adâncul inimii, să nu le vadă ochii nimănui. Fie ca Dumnezeu, care vede totul, să ne dea puterea de a discerne şi de a respinge cu hotărâre tot ce ia locul Domnului Isus în afecţiunile noastre! Aceştia sunt idoli.În cele din urmă, Iacov şi Laban se despart. Movila va constitui o graniţă între ei. Nici un teren comun între cel credincios şi omul lumesc, chiar dacă aparţin aceleiaşi familii! Iacov va oferi o jertfă (v. 54); ştia ce semnificaţie are aceasta înaintea Domnului şi cum să I-o aducă.

Evrei 1.14 ne învaţă că cei credincioşi beneficiază de slujirea îngerilor – aproape întotdeauna fără ştirea lor. La plecarea sa din Canaan, Dumnezeu voise cumva să-i prezinte lui Iacov pe aceia pe care avea să-i folosească pentru a-i purta de grijă în timpul exilului său (28.12). Acum, în momentul întoarcerii, îngerii de la Mahanaim îl întâmpină pe patriarh în semn de bun venit în ţara promisiunii. Dar Iacov nu este în starea de a se bucura de bunătatea lui Dumnezeu care-i ascultase rugămintea de odinioară (28.20, 21). Într-adevăr, inima lui nu este eliberată de teama specifică omului. Dacă nu-l mai are pe Laban în spate, pe urmele lui, îl are încă înainte pe Esau şi tremură la perspectiva întâlnirii cu el. Sigur că recurge la rugăciune (v. 9-12), dar imediat după aceea ia toate măsurile de prevedere pe care şi le-ar putea imagina cineva, ca şi cum nu ar fi crezut că Dumnezeu poate să-l scape. Oare nu-i asemănăm noi uneori?Să observăm şi atitudinea servilă a lui Iacov(v. 18, 20), deşi binecuvântarea tatălui său îl înălţase ca stăpân al fratelui său. Nu credeţi că, în locul acestei puneri în scenă şi al tuturor acestor aranjamente circumspecte, Iacov ar fi făcut mai bine să meargă în fruntea cetei sale şi, încrezându-se în Dumnezeu, să-i ceară cu curaj iertare fratelui său faţă de care greşise?

O a doua noapte memorabilă se înscrie în istoria lui Iacov. Această luptă cu îngerul este ca un rezumat al întregii sale vieţi de până acum. Întotdeauna a căutat binecuvântarea prin propria străduanie; prin aceasta s-a opus lui Dumnezeu. Acum constată că puterea omului nu poate învinge şi predomina. Este suficientă doar o atingere a lui Dumnezeu (v. 25) şi toată puterea lui este nimicită. Iacov este obligat în felul acesta să înceteze să se mai încreadă în sine. El învaţă acest adevăr fundamental al vieţii credinciosului: „când sunt slab, atunci sunt tare“ (2 Corinteni 12.10) şi în acel moment triumfă, declarând prin credinţă: „Nu te voi lăsa să pleci decât dacă mă vei binecuvânta“ (v. 26; Osea 12.4). Victorie a rugăciunii! El obţine binecuvântarea sub forma numelui Israel, cel atât de mare în planurile lui Dumnezeu, în Scriptură şi în istorie, nume care ne vorbeşte despre Hristos Biruitorul, Prinţul, adevăratul Israel al lui Dumnezeu.Dragi creştini, Dumnezeu doreşte să ne facă învingători. Dacă ne opreşte pe calea pe care am ales-o prin voia noastră şi ne ia puterea firească, o face pentru a ne da puterea Lui.Iacov îşi va aminti de Peniel. Toiagul său îi va vorbi fără încetare de acest loc. Coapsa i-a fost luxată (scrântită), dar i-a fost eliberat sufletul (Rom. 7.24, 25).

După ce Dumnezeu i-a schimbat numele în Avraam, vechiul său nume, Avram, a dispărut pentru totdeauna. Spre deosebire de el, numele lui Iacov rămâne în continuare, iar noul nume, Israel, îi devine familiar numai mult timp după Peniel. Acesta este un semn că bătrânul Iacov, „cel care ia luat locul altuia“(25.26 nota f), n-a încetat să se manifeste. Totuşi harul divin a fost evident faţă de el şi familia lui. Domnul răspunsese la rugăciunea lui din cap. 32.11, înduplecând inima lui Esau (v.4). Şi, pentru a sublinia că într-adevăr lucrarea este a lui Dumnezeu, că darurile pregătite de Iacov au fost absolut inutile în faţa dispoziţiilor de necontestat ale lui Esau, v. 8 ne arată că Esau nici măcar nu le-a înţeles rostul. Totuşi vedem că reapar temerile sărmanului Iacov. În faţa lui Esau care voia să-l apere, el ar fi putut da mărturie despre încrederea sa în protecţia Dumnezeului atotputernic: în loc de aceasta, el se strecoară printr-o minciună, spunând că se va duce la Seir, în timp ce va pleca la Sucot. După aceea, ceea ce este şi mai rău, îşi construieşte o casă (v. 17) şi îşi cumpără un ogor (v. 19), negându-şi astfel de două ori poziţia de străin pe pământ. Consecinţele nu întârzie să se arate: au loc însoţiri rele ce duc la necinstirea fiicei sale şi la grozava răzbunare a doi dintre fiii săi, tristul subiect al cap. 34.

După evenimentele ruşinoase care au avut loc în familia lui, Iacov este tulburat, descurajat (34.30). Dar Dumnezeu nu doreşte să-l lase în această stare şi îi spune: „Ridică-te, suie-te la Betel, locuieşte acolo, ridică acolo un altar“ (v. 1). Betel, casa lui Dumnezeu, este locul prezenţei Sale. Acelaşi glas divin îl invită pe creştin în prima zi a săptămânii să înceteze să se mai ocupe de afacerile lui, pentru a merge la locul unde Domnul a promis că va fi prezent şi pentru a I se închina în duh şi în adevăr. Dar înainte de a putea să asculte – Iacov o ştia bine – un lucru este obligatoriu. Cortul său ascundea obiecte care nu se potriveau cu prezenţa sfântă a lui Dumnezeu: trebuia deci ca terafimii lui Laban să nu mai fie în cortul Rahelei. Aceşti „dumnezei străini“ toleraţi timp îndelungat trebuia scoşi afară fără milă, înainte de a se înfăţişa înaintea Domnului. Abia după aceasta Iacov poate să se ducă la Betel, loc pe care a încetat să-l mai găsească „înfricoşător“. Zideşte acolo un

altar, amintindu-şi cu recunoştinţă de binecuvântările pe care le-a primit şi Îl aude pe Dumnezeu confirmând toate promisiunile Sale. După ce a judecat şi părăsit tot ce nu era potrivit cu slujba sa înaltă, adoratorul este copleşit în prezenţa lui Dumnezeu de multiple binecuvântări şi de o mare răsplată (Osea 14.8).

O nouă etapă din viaţa lui Iacov! Pe când se află încă pe drum au loc simultan naşterea lui Beniamin şi moartea Rahelei. Calea creştinului este presărată atât cu bucurii, cât şi cu suferinţe. Ca şi Iacov, el poate „ridica stâlpi de aducere-aminte“ (v. 14, 20).Cele două nume date copilului vorbesc fiecare despre Domnul Isus. Ben-Oni (fiu al durerii mele) este numele Celui pe care Israel Îl va jeli „cum plânge cineva pe singurul lui fiu“ (Zaharia 12.10); este numele Celui care a fost El Însuşi lovit pe pământ, om al durerii şi obişnuit cu suferinţa. Dar în acelaşi timp El este adevăratul Beniamin (fiu al dreptei), Fiul de la dreapta Tatălui, căruia Dumnezeu i-a spus: „Şezi la dreapta Mea“ (Psalmul 110.1; citat întâlnit de nenumărate ori în N. T.). Cele două nume purtate de aceeaşi persoană sunt de nedespărţit. Ele ne amintesc că suferinţele şi gloria lui Hristos nu pot fi disociate (1 Petru 1.11).Un alt nume în lectura noastră ne face să ne gândim la Isus: Betleem (v. 19), unde avea să Se nască Mântuitorul. Acolo este mormântul Rahelei, locul lacrimilor menţionate la început de Evanghelie (Matei 2.18), dar şi locul unde s-a vestit lumii cea mai mare bucurie din toate timpurile (Luca 2.10).

După naşterea lui Beniamin, familia lui Iacov este completă (35.24). Dar în paralel cu ea familia lui Esau prosperă. Ea însumează numeroase căpetenii, chiar şi regi. Unii tineri sunt dornici să devină lideri, dar cu mult mai bine este a asculta de Domnul şi a-i sluji pe ai Săi decât a avea autoritate asupra altor persoane. Domnul îi învaţă pe ucenicii Săi: „Ştiţi că cei care sunt consideraţi că stăpânesc peste naţiuni domnesc peste ele; ... între voi nu este aşa ... oricine ar vrea să fie cel dintâi între voi va fi robul tuturor“ (Marcu 10.42-44).Printre oamenii puternici amintiţi în acest capitol, unul a găsit izvoare fierbinţi în pustiu, imagine a tuturor decepţiilor acestei lumi şi a lucrurilor care niciodată nu vor potoli setea (v. 24). Un altul, Amalec, avea să devină cel mai aprig duşman al lui Israel şi cu care poporul Domnului va avea de-a face în întreaga sa istorie.Sfârşitul v. 8 ne aminteşte că Esau este Edom! Numele de Iacov, „cel care ia locul altuia“, a fost schimbat în Israel, „Prinţul lui Dumnezeu“, în timp ce Esau a fost numit Edom (25.30), care semnifică „roşu“, „supă“. Teribilă ironie! Acest om şi toţi urmaşii săi, din neam în neam, au fost condamnaţi să poarte numele de blid de mâncare, cel dat în schimbul binecuvântării.

Începem astăzi frumoasa istorie a lui Iosif. Probabil că în întreaga Scriptură nici o persoană nu-L întruchipează mai bine pe Domnul Isus decât o face Iosif. Subiect al dragostei tatălui său, el este în acelaşi timp victima urii şi a geloziei fraţilor săi, fiii lui Israel (comparaţi cu Ioan 3.19; Matei 21.38). El aduce mărturie împotriva lor despre răutatea lor (v. 2) şi în faţa lor despre viitoarea sa înălţare pe care ei refuză să o creadă. Astfel Hristos, centrul profeţiilor privind pământul (v. 7) şi cerul (v. 9), a fost martorul credincios şi adevărat atât împotriva lumii, mărturisind despre lucrările ei rele (Ioan 7.7), cât şi înaintea lumii, mărturisindu-Şi gloriile Sale viitoare (Matei 26.64).Iacov l-a îmbrăcat pe Iosif într-o haină pestriţă, semn vizibil al bunăvoinţei pe care i-o acorda. Domnul Isus, de asemeni, a fost prezentat public ca subiect al plăcerii Tatălui (Matei 3.17; Fapte 2.22). Iosif este pentru fiecare dintre noi un model de ascultare. „Iată-mă“ (v. 13), răspunde el tatălui său când îl trimite să-i viziteze pe fraţii lui care îl urau nespus. Dar ce strălucit exemplu avem noi în Domnul Isus! El S-a prezentat pe Sine Însuşi în perfectă ascultare când Tatăl a dorit să-L trimită: „Iată-Mă, vin; ... este desfătarea Mea, Dumnezeul Meu, să fac plăcerea Ta“ (Psalmul 40.7, 8).

Drumul lung parcurs de Iosif în căutarea fraţilor săi aminteşte de cel parcurs de Fiul lui Dumnezeu să caute şi să mântuiască ce era pierdut. Drum al golirii de Sine Însuşi mai întâi: fiind Dumnezeu, S-a făcut Om. Drum al umilirii Sale apoi – până la moarte, şi chiar „moarte pe cruce“ (Filipeni 2.7, 8).Urmează crima, ale cărei detalii vorbesc toate despre crucea lui Hristos: ei fac planuri mişeleşti ca să-l ucidă pe cel care venise să le slujească (Psalmul 109.5; Ieremia 11.19; Ioan 11.53); „se strâng contra sufletului celui drept şi condamnă sângele nevinovat“ (Psalmul 94.21); îl dezbracă de haina lui (Psalmul 22.18) şi-l aruncă în groapă, imagine a morţii.În cele din urmă îl vând pe Iosif pentru douăzeci de arginţi ca rob la străini. Unul însă mult mai mare decât el a fost vândut pentru treizeci de arginţi, „preţ scump“, conform estimării lor (Zaharia 11.13), apoi a fost dat lui Pilat prin mâna iudeilor. Cât de mare trebuie să fi fost durerea lui Iosif! Şi cu cât mai mare trebuie să fi fost tulburarea Celui pentru care Iosif nu este decât o slabă imagine, când El a trecut prin toate aceste dureri, prin moarte şi prin despărţirea de Dumnezeu, în numele dragostei Sale nemărginite pentru voi şi pentru mine!

Cap. 38 este intercalat în istoria lui Iosif pentru a ne arăta, prin exemplul fratelui său Iuda, ce păcate grave şi ce dezordini pot să apară în familie prin înlăturarea lui Hristos, adevăratul Iosif. Prin contrast, în cap. 39 îl regăsim pe Iosif în Egipt, tânăr temându-se de Dumnezeu, păstrându-se curat şi despărţit de lume. De aceea lui Dumnezeu Îi place să arate că această smerenie îi este agreabilă şi îi binecuvântează în mod evident toate activităţile martorului Său credincios. Când vine ispita, Iosif o respinge (v. 8), nu-şi pleacă urechea la ea (v. 10), fuge (v. 12; priviţi-l în contrast cu Samson în Judecători 16.16, 17).Tineri credincioşi, fără îndoială că vine ziua când va trebui pentru un timp să părăsiţi casa părinţilor şi să locuiţi într-un mediu ostil şi periculos. Fie ca acest exemplu al lui Iosif, şi el departe de familie, să vă încurajeze în conflictele pe care le veţi avea în mod inevitabil! „Cum îşi va ţine tânărul curată cărarea?“ întreabă psalmistul. „Păzindu-se după Cuvântul Tău“, răspunde el imediat. El este înarmat pentru ziua ispitirii: „Strâng Cuvântul Tău în inima mea, ca să nu păcătuiesc împotriva Ta“ (Psalmul 119.9, 11) – iată cel mai bun lucru, în cel mai bun loc, pentru cel mai bun ţel.

Încă o dată Iosif a avut de suferit o grozavă nedreptate. Sub o mărturie falsă el este condamnat şi aruncat în temniţă în mijlocul prizonierilor. Psalmul 105.18 îi descrie suferinţele fizice şi morale: „I-au strâns picioarele în butuci, sufletul său a intrat în fiare“. Încă o dată aceste suferinţe le prefigurează pe cele ale Mântuitorului. Au pus mâna pe Isus (Marcu 14.46), au adus mărturii false împotriva Lui (Matei 26.59, 60), „a fost socotit printre cei fără de lege“ (Marcu 15.28), El, Cel care „n-a făcut nimic rău“ (Luca 23.41).Temniţa era plină de prizonieri vinovaţi. Cât de mişcător este să vedem că Iosif, aflat în mijlocul lor, nu se consideră superior pentru că este nevinovat, nici dezgustat sau descurajat, ci continuă să slujească! Aceasta ne duce cu gândul la Omul care a venit să împărtăşească starea noastră nenorocită şi deznădăjduită, pentru a ne sluji cu dragoste. „El umbla din loc în loc făcând bine“, a spus Petru (Fapte 10.38), adăugând: „pentru că Dumnezeu era cu El“. Tot aşa a fost şi cu Iosif, atât în temniţă cât şi în casa lui Potifar (39.3, 21, 23), şi aceasta a fost pentru el o mângâiere şi secretul prosperităţii lui. Fie ca şi noi să ne bucurăm de aceeaşi experienţă fericită pretutindeni şi întotdeauna!

Aceşti doi slujitori ai faraonului Egiptului, paharnicul şi brutarul, constituie un eşantion al întregii omeniri. „Nu este nici o deosebire, pentru că toţi au păcătuit ...“ declară Scriptura (Romani 3.22, 23). Toţi au păcătuit împotriva lui Dumnezeu, toţi au meritat mânia Lui, pedeapsa Lui. Dar abia după aceasta apare o diferenţă. Unii primesc, prin har, prin credinţă, vestea bună a mântuirii, în timp ce alţii au perspectiva înspăimântătoare a celei de-a doua morţi. În lume nu există decât aceste două stări: salvat sau pierdut. Din care categorie faceţi parte?Spre deosebire de brutar, care nu a putut scăpa de judecata faraonului, astăzi este încă posibil ca, primind Evanghelia harului, să treci din poziţia de păcătos pierdut în aceea de răscumpărat al lui Hristos.Cei doi tâlhari de la cruce ilustrează şi mai bine cele două categorii în care se împarte omenirea. Unul rămâne insensibil şi moare în păcatele lui; celălalt, ca răspuns la rugăciunea sa: „Aminteşte-Ţi de mine, Doamne ...“, primeşte acest răspuns minunat: „Astăzi vei fi cu Mine în paradis“ (Luca 23.43). Aşa cum aici Iosif este mesagerul harului suveran, Isus, pacea

noastră, este primul care, „venind, a vestit Evanghelia: pace vouă“ (Efeseni 2.17).

Ieri ne-a fost înfăţişată rugăciunea tâlharului: „Aminteşte-Ţi de mine, Doamne ...“ (Luca 23.42). În cap. 40.14, Iosif îi cere paharnicului, care tocmai urma să fie eliberat: „Adu-ţi aminte de mine ...“ Cât de trist este să citim în v. 23: „Dar mai-marele paharnicilor nu şi-a mai adus aminte de Iosif şi l-a uitat“!Răscumpăraţi de Domnul, beneficiari ai marii Sale mântuiri, nu suntem şi noi adesea nerecunoscători, uitându-L pe Cel care ne-a mântuit? Deşi Îi datorăm totul, din neglijenţă nu vorbim despre El celor care nu au avut privilegiul de a-L cunoaşte. Domnul ştia cât de uituce sunt inimile alor Săi. Instituind Cina, dându-le pâinea şi paharul, le-a spus: „faceţi aceasta în amintirea Mea!“ (Luca 22.19).După visul lui faraon, amintirile se trezesc în mintea paharnicului. Cu siguranţă l-a costat mult să spună: „Astăzi îmi aduc aminte de greşelile mele“ (v. 9). Dar el n-a putut vorbi despre Iosif fără a spune unde şi de ce l-a întâlnit. Tot astfel, când noi Îl mărturisim pe Isus, Mântuitorul nostru, să nu ne temem să facem cunoscut starea de mizerie şi de păcat în care ne aflam atunci când El ne-a făcut cunoscut eliberarea.

Tot aşa cum faraon a fost tulburat de un vis, oamenii de astăzi sunt dezorientaţi, neliniştiţi. Viitorul îi îngrijorează. Ei se simt la dispoziţia unor catastrofe imprevizibile. Totuşi Biblia conţine tot ce poate şti omul despre viitor. Dar aceste profeţii sunt de neînţeles pentru cei care nu au Duhul lui Dumnezeu. În zadar i-a consultat faraon pe cei mai înţelepţi oameni din împărăţia lui. Înaintea lui Dumnezeu, toată înţelepciunea omenească nu valorează nimic. Atunci apare Iosif. Uşile temniţei i se deschid şi el vine cu înţelepciunea de sus aducându-i lui faraon „un răspuns de pace“. El nu omite să spună că acest răspuns vine de la Dumnezeu şi nu de la el însuşi (comparaţi cu Daniel 2.28).Un creştin care se hrăneşte cu Cuvântul lui Dumnezeu ştie mult mai mult despre viitorul lumii decât cei mai avizaţi politicieni. Prin Duhul Sfânt, Dumnezeu „ne-a dat pricepere“ (citiţi Ioan 16.13; 1 Ioan 2.20; 5.20).Nu putem nega faptul că, din punct de vedere spiritual, trăim într-o perioadă de abundenţă spirituală. Pentru lume, aceasta va fi urmată de o perioadă de foamete prezisă de profeţi, „nu foame de pâine, nici sete de apă, ci de auzire a cuvintelor Domnului“ (Amos 8.11 …). Ziua de îndurare se va sfârşi. Cititorule, eşti tu gata?

Acum se întoarce o pagină importantă în istoria lui Iosif. După suferinţă vine gloria (comp. cu Luca 24.26). Chinuitul aruncat în groapă, robul dintr-o ţară străină, prizonierul din temniţă, devine domnul ţării (42.30), salvatorul lumii (sau Susţinător al vieţii), cel înaintea căruia se pleacă orice genunchi (v. 43 nota f; v. 45 nota g). Fiecare dintre aceste titluri ne vorbeşte despre Acela care, odinioară umilit şi dispreţuit, va fi în curând onorat în eternitate de toţi oamenii. Isus Nazarineanul a fost înălţat de Dumnezeu foarte sus şi a fost încununat cu glorie şi cu onoare (Evrei 2.7). Şi, ca o completare a tuturor acestor glorii, ceea ce-I poate satisface afectivitatea, lui Iosif i se dă o soţie, imagine a Bisericii, luată din mijlocul naţiunilor (Efeseni 1.20-23). Numele fiilor săi ar putea sugera chinul amar al Mântuitorului, chin uitat de acum (Manase, v. 51), pentru a gusta un belşug de roade (Efraim, v. 52; comparaţi cu Isaia 53.11).Psalmul 105.16-21 rezumă această măreaţă povestire. Înainte de a trimite pe pământ foametea pe care o hotărâse, Dumnezeu l-a pregătit pe Iosif prin suferinţe. El este un simbol al lui Hristos în calitatea Sa de Salvator şi de Susţinător al vieţii lumii şi al familiei lui Israel (Efraim înseamnă dublă rodire). Aşa că putem rosti cu admiraţie: „Vom găsi noi un om asemenea acestuia?“ (v. 38).

Ceea ce Domnul anunţă se împlineşte cu siguranţă. Aşa s-a întâmplat şi cu cuvintele lui Iosif, care sunt de fapt chiar cuvintele lui Dumnezeu. Cei şapte ani de abundenţă se scurg, apoi începe foametea.Dumnezeu încearcă prin toate mijloacele să întoarcă spre El gândurile oamenilor. Din această cauză, în lume există pace şi război, belşug şi lipsuri, bucurii şi încercări, care apar în viaţa oricărei fiinţe omeneşti. Dar, vai, oamenii nu se gândesc deloc să mulţumească Domnului pentru bucuriile pe care El li le dă şi nici nu obişnuiesc să vină la El pentru a găsi ajutor în încercările lor! Totuşi, aşa cum faraon poruncea „Mergeţi la Iosif“(v. 55), Duhul lui Dumnezeu îi îndeamnă pe oameni să se întoarcă la Mântuitorul şi Însuşi El cheamă: „veniţi la Mine…“ (Matei 11.28). Da, să mergem la Singurul care dă belşug care ne poate hrăni sufletele. Şi să profităm, de asemenea, de vremurile de belşug spiritual, de libertatea de a ne strânge ca adunare, de lectură, ca să ne umplem „hambarul“ minţii şi al inimilor (Proverbe 10.5). În momentele de lipsuri sau de singurătate, de descurajare, cele pe care le-am strâns (în rezervă) ne vor da putere şi bucurie în Domnul. Şi, mai presus de orice, să nu uităm sfârşitul v. 55: „Faceţi ce vă va spune el“ (comparaţi cu Ioan 2.5).

În timp ce în Egipt au loc aceste evenimente, familia lui Iacov a fost lăsată deoparte, în tăcere. Este ca şi cum Dumnezeu ar fi spus: «După crima voastră, acum, când Iosif nu mai este printre voi, nu mai am nici un interes să vă spun ce va fi cu voi». Aşa este şi cu trista istorie a omului şi, în particular, a lui Israel, după respingerea Mântuitorului. Dar, în răbdarea Lui nesfârşită, El n-a uitat nicidecum obiectul promisiunilor Sale sigure. Aşteaptă numai momentul potrivit pentru a le restabili relaţia cu El. Şi momentul potrivit este foametea. Dacă Dumnezeu permite încercări chiar pentru ai Săi, acestea vorbesc de faptul că lipsurile sau boala survin pentru ca Domnul Hristos, adevăratul Iosif, să-Şi poată lua sau relua locul în întregime în vieţile noastre. Să nu ne gândim că trecerea timpului poate şterge cel mai mic păcat; fiecare dintre ele se află sub ochii Domnului, chiar dacă noi le-am uitat, şi, mai devreme sau mai târziu, va trebui să-i dăm socoteală pentru aceste păcate.„Suntem oameni cinstiţi“, îndrăznesc să afirme fraţii criminali în timp ce se prezintă înaintea aceluia care le putea dovedi contrariul şi care îi putea face de ruşine numai spunându-şi numele. Versetul 21 arată însă că după trei zile şi după o nouă conversaţie, conştiinţa lor începe să le vorbească.

Primindu-şi fraţii cu asprime, Iosif nu intenţionează să se răzbune, putem fi siguri de aceasta, ci, cunoscând din experienţă răutatea inimii lor, doreşte să-i aducă la adevărata pocăinţă. Pentru a realiza aceasta foloseşte succesiv asprimea şi bunătatea, panica şi încurajarea, acuzaţiile şi ospeţele. Toate acestea sunt mânuite cu mare înţelepciune şi ne arată, prin comparaţie, cum lucrează Domnul atunci când doreşte să ne trezească inima şi conştiinţa. Uneori El trebuie să ne vorbească „aspru“ (v. 30).Acuzaţiile pe care le aduce Iosif împotriva fraţilor săi sunt nedrepte. Ei nu sunt spioni. Dar ei simt că Dumnezeu le vorbeşte şi îşi amintesc de păcatul la care au luat parte cu toţii, de propria lor nedreptate împotriva fratelui lor.Poate că trebuie să fim supuşi nedreptăţii. În loc să ne supărăm sau să căutăm să ne îndreptăţim, să ne întrebăm mai curând ce doreşte Dumnezeu să ne înveţe în acest mod dureros.Şi pentru Iacov, totul este dirijat spre binele său, chiar dacă el spune în v. 36: „Toate acestea sunt împotriva mea“. Va trebui să înveţe că, dacă Dumnezeu este pentru el, nimic nu poate fi împotriva lui şi că „toate lucrurile lucrează împreună spre bine pentru cei care Îl iubesc pe Dumnezeu“ (Romani 8.28, 31). În acest fel Dumnezeu i-l va reda pe Iosif.

Fraţii lui Iosif sunt plini de teamă. Ei trebuie să se întoarcă la Iosif şi să-i dea o explicaţie pentru banii pe care i-au găsit în sacii lor. Cum vor fi primiţi? Să nu stăm departe de Domnul când avem o conştiinţă împovărată. Versetul 8 trasează tuturor păcătoşilor calea de urmat: „ne vom ridica şi vom merge, ca să trăim“ (comparaţi cu Luca 15.18).Fraţii şi-au convins tatăl să-l lase pe Beniamin să meargă cu ei şi în cele din urmă au pornit la drum, ducând cu ei un dar: „cele mai renumite roade ale ţării“ (v. 11). Dar oare mai are nevoie de ceva puternicul Iosif, ale cărui hambare sunt pline? Dintotdeauna omul doreşte să aducă ceva lui Dumnezeu. Dar din partea Sa totul este gratuit. El nu poate primi nimic din partea noastră, fie chiar şi cel mai bun lucru. Mierea, mirodeniile, nucile, migdalele sunt produse de lux, inutile pentru cei care nu au grâu. Inimile noastre au nevoie de grâu ceresc, de hrană de sus, singura care poate satisface foamea sufletelor. Lumea ne va oferi delicatese, dar Domnul Isus, adevăratul Iosif, este Singurul care ne poate da grâu din ţara cerească, descoperindu-Se inimilor noastre.

Cât de greu le vine fraţilor lui Iosif să lase deoparte propriile resurse! Totuşi trebuie să accepte faptul că datoria lor a fost plătită. Putem fi siguri că socotelile administratorului lui Iosif au fost în regulă, din moment ce le-a spus: „argintul vostru a venit la mine“ (v. 23). Marele Iosif a plătit personal pentru fraţii săi. Tot astfel, Hristos a plătit în întregime preţul păcii noastre. Datoria ne-a fost achitată integral şi numai El cunoaşte ce a însemnat aceasta. Dar cât timp răul nu este judecat şi mărturisit, nu putem gusta bucuria părtăşiei. Masa luată împreună este o imagine a acestei părtăşii care implică o deplină înţelegere, o împărtăşire, o conversaţie între participanţi. Oare nu este aşa la Masa Domnului, unde cei credincioşi, toţi împreună, gândesc la suferinţele Lui? Dar aici, din cauza păcatului care pune o barieră între ei, Iosif mănâncă singur şi fraţii săi mănâncă tot singuri (v. 32).Citind aceste capitole, să urmărim de câte ori plânge Iosif (Geneza 42.24; 43.30; 45.2, 14; 46.29; 50.1, 17). Lucru minunat, el nu a plâns nici în groapă, nici în temniţă! Acestea sunt numai lacrimi de dragoste. Ele ne fac să ne gândim la lacrimile Domnului Isus (Ioan 11.35; Luca 19.41).

Plasa se strânge în jurul fraţilor lui Iosif. Împrejurări neprevăzute – însă dirijate de o mână credincioasă – îi constrâng a face cale-ntoarsă şi a se înfăţişa înaintea celui care cunoaşte totul. Acum conştiinţa le este atinsă. „Ce să vorbim şi cum să ne îndreptăţim?“ (v. 16). Ce progres moral au făcut până în acest moment, faţă de ziua când pretindeau că sunt „oameni cinstiţi“ (42.11)! De aceea, izbăvirea este aproape.Ca întreaga istorie a lui Iosif, aceste evenimente au semnificaţie profetică. Israel, temporar lăsat deoparte după respingerea lui Hristos, adevăratul Iosif, va fi făcut să-şi recunoască crima şi să vadă în Nazarineanul pe care L-au dispreţuit şi L-au răstignit, Cel pe care Dumnezeu L-a făcut şi Domn şi Hristos (Fapte 2.36), pe Mesia al lor şi în acelaşi timp pe Fiul Omului care va domni peste întregul univers. Dar, ca să poată înfăptui această lucrare în conştiinţă, trebuia mai întâi ca Israel, şi în special seminţia lui Iuda, să treacă printr-o perioadă de mari încercări, numită „necazul cel mare“ (Apocalipsa 7.14). Necazul fraţilor lui Iosif de până în momentul când îşi mărturisesc crima ilustrează neliniştea de care vor avea parte evreii înainte de a-L recunoaşte şi onora pe Mesia.

Scopul lui Iosif era să întoarcă gândurile fraţilor săi cu peste douăzeci de ani în urmă, lângă groapă, când ei erau insensibili la neliniştea sufletului său pe când le cerea îndurare (42.21); mai voia să-i facă să retrăiască durerea bătrânului lor tată pe care îl anunţau cu cruzime de moartea fiului său. Acum Iosif dorea să vadă dacă ei pot înţelege suferinţa de atunci a fratelui lor mai tânăr şi a tatălui lor. Ei bine, el a reuşit în sfârşit să le mişte inimile! Cât de înduioşător este să-l auzim pe Iuda vorbind despre bătrânul lor tată şi despre fratele mai tânăr, fiu căpătat la bătrâneţe!Ce lecţie este aceasta şi pentru noi! Trebuie să ne punem în locul celorlalţi, să le înţelegem bucuriile şi mai ales amărăciunile. Mai mult, trebuie să pătrundem profunzimea gândurilor dragostei Tatălui pentru Fiul Său şi a durerii Sale când Şi-a văzut Preaiubitul Fiu în mâinile oamenilor răi şi I-a auzit strigătul fără să-l poată răspunde. Şi, în sfârşit, trebuie să încercăm să pătrundem suferinţele Fiului când purta povara păcatelor noastre sub judecata divină şi când, în nemăsurata tulburare a sufletului, a fost părăsit de Dumnezeu pentru noi. Nu suntem noi, în mod trist, adesea insensibili faţă de aceste aspecte pe care Duhul încearcă să le aducă în preocupările noastre?

Sosise momentul pe care Iosif îl aştepta de mult timp. Câtă răbdare a avut! Dacă s-ar fi făcut cunoscut prea devreme, fraţii săi l-ar fi cinstit de nevoie, ca snopii din visul său, în timp ce inimile lor ar fi rămas reci şi pline de teamă.Acum fraţii află că guvernatorul Egiptului, cel căruia îi aparţine toată această glorie, nu este altcineva decât cel pe care l-au urât şi l-au respins ei. Nu numai că el este în viaţă, ci toate lucrurile îi sunt supuse (Evrei 2.8). Iar purtarea lor criminală a fost tocmai mijlocul prin care s-au împlinit visele lui Iosif. Cât de încurcaţi vor fi fost în inimile lor văzând măreţul har a cărui dovadă vie era Iosif! El nu s-a răzbunat, nici măcar nu le-a reproşat ceva, ci dorea numai fericirea lor. Cât despre inima lui, nu este ea plină de bucurie, o bucurie ca cea a Păstorului care a găsit oaia rătăcită? Acum fraţilor li se dă un mesaj fericit, să ducă veşti bune, să meargă la tatăl lor şi să-i spună despre gloria celui care i-a iertat. Aceasta este şi misiunea noastră, dragi răscumpăraţi ai Domnului, să le spunem altora, începând cu cei mai apropiaţi de lângă noi, ce am găsit în Isus şi să istorisim Tatălui Său „toată gloria Lui“ în adunări de închinare.

Răsplăteşte răul cu bine: aceasta este ceea ce face Iosif cu fraţii săi. Aşa cum ne învaţă Domnul (Matei 5.44), aceasta este cea mai bună cale de a câştiga inima cuiva.Fraţii au crezut că trebuia să aducă ce era mai bun din ce aveau (43.11), „puţin balsam, puţină miere ...“. Dar acum pot vedea cât de neînsemnate sunt. Însuşi faraon le promite tot ce este mai bun în ţară, spunându-le în acelaşi timp: „să nu vă pară rău de lucrurile voastre“ (v. 20). Prezenţa Domnului şi bucuria gloriilor Sale sunt înaintea noastră. Lucrurile pământeşti lăsate în urmă pentru El sunt fără valoare, le putem abandona (Marcu 10.29, 30). De asemenea avem dovada că Isus este viu, glorios, şi că ne aşteaptă în cer: El ne-a trimis Duhul Sfânt ca arvună a moştenirii noastre (Efeseni 1.14).Să observăm că Iosif nu le dă fraţilor săi numai o ţară în care să locuiască, ci şi tot ce le va trebui în călătoria lor până acolo: Carele? Isus ne poartă de grijă pentru călătorie. Merinde? Cuvântul Său este hrana noastră. Haine? Hristos poate şi trebuie să fie îmbrăcămintea noastră (Galateni 3.27). În final, rugămintea celui care-şi cunoaşte bine fraţii: „Să nu vă certaţi pe drum!“ (v. 24). Oare noi nu avem nevoie de un asemenea îndemn?

Dragostea lui Iosif pentru fraţii săi şi măreţia iertării sale ne-au ocupat mai mult decât gloria şi bogăţia sa. Pentru aceia dintre noi care trăiesc în familii cu mai mulţi fraţi, nu este aceasta ocazia de a învăţa o mişcătoare lecţie de dragoste şi de sprijin reciproc? Dar dragostea lui Iosif pentru tatăl său, Iacov, respectul pe care i-l poartă, bunătatea lui, nerăbdarea de a-l vedea, graba cu care i-a ieşit în întâmpinare, şi acestea sunt exemple pentru noi. Ne iubim şi ne respectăm noi părinţii în felul acesta?Familia lui Israel se pune la drum trecând prin Beer-Şeba, „fântâna legământului“ (21.31 nota a)! Promisiunile îi sunt confirmate aici lui Iacov de către un Dumnezeu credincios: „Nu te teme să cobori în Egipt!“ îi spune El (v. 3; comparaţi cu Isaia 41.14). Ce schimbare vedem în Iacov, cel care odinioară fusese condus de dorinţele sale! Acum se teme să facă un pas fără Dumnezeu! Şi El îl încurajează, promiţându-i că va coborî cu el. Ne poate Domnul însoţi întotdeauna şi pe noi oriunde mergem?Urmează o mişcătoare întâlnire cu fiul preaiubit care pregătise totul pentru a asigura confortul familiei sale. „Mă duc să vă pregătesc un loc“, le-a promis Domnul Isus ucenicilor Săi, „pentru ca, acolo unde sunt Eu, să fiţi şi voi“ (Ioan 14.2-3).

Marelui Iosif ar fi putut să-i fie ruşine de familia lui de simpli păstori veniţi să ceară grâu pentru că erau înfometaţi, de aceşti străini suspectaţi a fi spioni sau hoţi. Dar cine gândeşte aşa nu-l cunoaşte. El îi prezintă în faţa tuturor ca fiind fraţii săi. Pentru faraon este îndeajuns să ştie că sunt fraţii lui Iosif pentru ca gloria salvatorului Egiptului să se răsfrângă asupra lor. Iosif se aseamănă şi în acest aspect cu Domnul Isus. Lui nu-I este ruşine să ne numească fraţii Săi (Evrei 2.11, 12). Suntem plăcuţi înaintea lui Dumnezeu în Preaiubitul Lui (Efeseni 1.6) – acesta este motivul pentru care Dumnezeu ne întâmpină cu toată bunăvoinţa.Iosif îl prezintă pe tatăl său lui faraon. Ce scenă înduioşătoare şi plină de frumuseţe! Un sărman bătrân, sprijinindu-se în toiag, îl binecuvântează pe puternicul monarh. După standardele lui Dumnezeu, Iacov, omul lui Dumnezeu, este mai mare decât regele (Evr. 7.7). În general, cu cât un om este într-o poziţie mai înaltă, cu atât este mai distant, dar lui Iosif, gloria nu-i micşorează cu nimic dragostea plină de tandreţe pentru fraţii săi şi pentru familiile lor. Proviziile pe care le împarte sunt măsurate „după numărul copiilor“. Admirabilă imagine a relaţiei noastre cu Hristos şi a tot ce decurge din ea! Încă de aici, de jos, ne este oferită „partea cea mai bună“ (v.11). Credinţa noastră poate să lipsească, dar harul Său niciodată nu lipseşte.

Împlinirea visului lui faraon era strâns legată de persoana lui Iosif. Belşugul urmat de foamete l-au făcut cunoscut pe Iosif ca pe cel care menţine viaţa, ca pe salvatorul lumii (v. 25).Hristos este centrul profeţiei. Curând El va avea domnia universală. Toate familiile naţiunilor se vor prosterna înaintea Lui (Psalmul 22.27). Dar credincioşii nu aşteaptă să vină acest moment pentru ca să Îi aparţină şi să I se închine. Isus împlineşte în ei o lucrare. El începe prin a le satisface nevoile sufletelor (Ps. 107.9). Apoi, ca şi Iosif cu egiptenii, lucrează astfel încât, încetul cu încetul, să supunem totul lui Dumnezeu. Secretul deplinei eliberări este să-I acordăm dreptul asupra «zilelor noastre, bunurilor noastre, trupurilor noastre, inimilor noastre». Domnul nu Se mulţumeşte din partea noastră numai cu o jertfă sau alta. El ne doreşte cu totul, pe temeiul dreptului pe care l-a dobândit asupra noastră. El ne-a cumpărat cu un preţ nespus de mare pentru Dumnezeu (1 Corinteni 6.19, 20), astfel că noi nu ne mai aparţinem nouă înşine, ci am devenit ai lui Dumnezeu şi ai Domnului Isus Hristos (comparaţi cu Iacov 1.1). De acum depindem în întregime de El, nu numai pentru toate nevoile noastre, ci şi pentru a-I aduce roade spre gloria Lui.

Lunga viaţă a lui Iacov este aproape de sfârşit. El a recunoscut înaintea lui faraon că zilele lui „au fost puţine şi rele“ (47.9). Trecuse prin experienţe dureroase şi, din vina lui, pierduse mulţi ani. Viaţa lui n-a atins nivelul lui Avraam şi al lui Isaac. Oare de ce, dacă nu ştim nimic despre ultimele fapte ale acestor doi patriarhi, sfârşitul lui Iacov este consemnat atât de amănunţit? Cu siguranţă datorită faptului că acest sfârşit triumfător subliniază şi glorifică harul lui Dumnezeu faţă de acest om; este o încununare a lucrării răbdătoare a disciplinei Sale, ale cărei roade suntem datori să le admirăm. Iacov îşi revede viaţa şi evocă etape din ea: Luz, numit Betel, unde i S-a descoperit Dumnezeu, Efrata şi moartea Rahelei ... Să ne imaginăm că drumul vieţii noastre se sfârşeşte. Toate privirile noastre înspre trecut vor accentua îndurarea Celui care, cu aceeaşi dragoste, ne-a condus, ne-a sprijinit, ne-a mustrat sau ne-a mângâiat. Acum Iacov se apleacă cu faţa la căpătâiul patului (47.31), unde, conform cu Evrei 11.21, se închină rezemat pe vârful toiagului său de călător. Să nu aşteptăm sfârşitul zilelor noastre pentru ca să răspundem ca Iacov la iubirea Domnului Isus, ci s-o facem chiar acum!

„Prin credinţă, Iacov, când era pe moarte, i-a binecuvântat pe fiecare dintre fiii lui Iosif“ (Evrei 11.21). Dând celui mai tânăr binecuvântarea celui mai în vârstă şi invers, gândul îl va fi purtat spre tristul incident din capitolul 27. Acum este orb, cum fusese şi Isaac, dar ştie să discearnă gândul lui Dumnezeu. Se spune că Iacov nu a umblat niciodată atât de bine ca atunci când era şchiop şi n-a «văzut» niciodată atât de bine ca atunci când era orb. El Îl cheamă pe Dumnezeul care fusese păstorul său până în ziua aceea (v. 15). Cunoştea din experienţă munca şi greutăţile unui păstor (31.38-40). Acum se pune în locul oii şi-şi aminteşte de grija răbdătoare a Păstorului al Cărui subiect fusese.Ca şi Iacov, David îşi face ucenicia păscând „oile tatălui său“ (1 Samuel 17.34). Mai târziu el va fi numit „păstorul poporului Israel“ (2 Samuel 7.7, 8). Cu toate acestea, în Psalmul 23 va scrie: „Domnul este Păstorul meu“. Fiecare dintre noi cunoaşte numele scump cu care Se prezintă Domnul Isus: „Eu sunt Păstorul cel bun“ (Ioan 10.11, 14). Este numele pe care Şi l-a justificat dându-Şi viaţa pentru oile Sale dragi, purtându-le de grijă şi conducându-le întreaga lor viaţă, fără ca ele să ştie, aşa cum l-a condus Dumnezeu pe Iacov. Dar putem oare spune fiecare, ca Iacov şi ca David, „El este Păstorul meu“?

Avem înainte încă un capitol de natură profetică. În aceste ultime cuvinte ale lui Iacov găsim întreaga istorie a poporului Israel, ca şi cum ne-ar fi prezentată anticipat în rezumat. Sub judecători şi regi, poporul a devenit stricat ca Ruben (35.22); L-a uitat pe Domnul pentru idoli. Apoi, ca şi Simeon şi Levi în cap. 34, şi-a arătat violenţa în respingerea profeţilor şi chiar a lui Mesia, ceea ce a dus la împrăştierea lor printre naţiuni. Hristos este reprezentat prin Iuda, seminţie de care este legat prin naştere. Domnia şi sceptrul împărăţiei sunt numai ale Lui. După aceasta vedem Israelul împrăştiat sub judecata lui Dumnezeu, angajat în activităţi comerciale şi în acelaşi timp sub robia naţiunilor. Perioada actuală este personificată prin Zabulon şi Isahar. Cât despre Dan, el îl reprezintă pe Antihristul, un iudeu care în viitorul apropiat va fi primit de Israel ca Mesia. „Un şarpe pe cărare“ este un grozav simbol al puterii satanice care va lucra atunci nestânjenită. Înainte de această perspectivă îngrozitoare, rămăşiţa credincioasă va putea conta numai pe eliberarea de sus: „Aştept mântuirea Ta, Doamne!“ (v. 18). Această aşteptare este ideea călăuzitoare din Psalmii 130 şi 131. Cât despre noi, Îl aşteptăm noi pe Domnul?

Când Biserica va fi luată, „ceasul încercării“ va veni „peste tot pământul locuit“ (Apocalipsa 3.10). O rămăşiţă credincioasă a lui Israel va trece prin acest necaz grozav. Putem vedea aceasta în cuvintele pe care Iacov i le adresează lui Gad. Beniamin ne vorbeşte despre Împăratul (Hristos) care Îşi aşază împărăţia după nimicirea duşmanilor Săi, în timp ce Aşer şi Neftali reprezintă poporul binecuvântat în final prin întemeierea împărăţiei.Deşi copilul lui Dumnezeu ştie că nu va fi pe pământ în acea vreme, el trebuie să fie interesat de aceste lucruri şi să se bucure, gândind că adevăratul Iosif (Hristos), care a fost urât şi respins, va avea puterea supremă şi va fi acolo spre binecuvântarea întregii lumi. „Iosif este vlăstar de pom roditor, ... ramurile sale dau lăstari peste zid“ (v. 22), trecând peste hotarele lui Israel. Binecuvântările vor atinge şi naţiunile care sunt străine de promisiuni. Astfel, Isus, adevăratul Iosif, „a fost despărţit de fraţii Săi“ (lit: nazarean – v. 26, nota b). Pe cel odinioară „întărâtat amarnic“ şi „urât“ (v. 23), Dumnezeu „L-a înălţat foarte sus şi I-a dăruit un Nume care este mai presus de orice nume“ (Filipeni 2.9, 10). Este acest Nume al lui Isus: Dumnezeu Salvatorul, în prezent pentru inimile voastre mai presus decât oricare altul?

Cartea Geneza conţine toate evenimentele majore care privesc familia omenească: naşterea, căsătoria, pierderea soţiei, a mamei, a tatălui ... şi ne prezintă credinţa activă trecând prin toate acestea. Sfârşitul lui Iacov este foarte frumos. Pământul bun al Gosenului, unde şi-a petrecut ultimii şaptesprezece ani din viaţă, nu l-a făcut să uite ţara Canaanului, nici promisiunile făcute de Domnul la Beer-Şeba (46.4). El a arătat fiilor săi importanţa pe care o acorda Canaanului, dându-le instrucţiuni precise pentru înmormântarea lui. Va trebui să se odihnească în această peşteră, Macpela, în care membrii familiei credinţei aşteaptă ziua învierii. Preţul care să-i asigure dreptul la aceasta fusese plătit în trecut.Funeraliile patriarhului sunt de o mare solemnitate. În general în Vechiul Testament, înmormântarea unui om este pe măsura credincioşiei sale. Înmormântarea lui Iehoiada şi cea a împăratului Ezechia au omagiat evlavia lor (2 Cronici 24.16; 32.33). Astăzi, când un credincios părăseşte lumea, nu se fac ceremonii deosebite. Pentru copilul lui Dumnezeu, moartea şi-a pierdut puterea, fiind asemenea unui somn care va sfârşi prin înviere (1 Tesaloniceni 4.13, 14). Dar chiar dacă moartea şi-a pierdut boldul, să nu uităm niciodată cât L-a costat aceasta pe Cel care a învins-o!

Mai rămăsese încă o durere pentru Iosif după moartea tatălui său: fraţii lui se îndoiau de dragostea lui. Gândeau că, odată ce Iacov a murit, Iosif se va răzbuna. Cu câtă tandreţe îi asigură încă o dată, explicându-le gândul lui Dumnezeu şi confirmându-şi promisiunea de a se îngriji de ei şi de copiii lor! Mulţi creştini se aseamănă cu aceşti fraţi ai lui Iosif. Nu cred că sunt pe deplin iertaţi (1 Ioan 4.18). Oare nu ne îndoim şi noi de dragostea Domnului, deşi El ne-a dat atâtea dovezi despre ea? Inima Sa este deosebit de sensibilă faţă de această lipsă de încredere. Este ca şi cum El ne-ar spune: „De atâta timp sunt cu voi şi nu M-ai cunoscut?“ (Ioan 14.9).La sfârşitul Genezei vedem cum se conturează aproape toate tainele lui Dumnezeu. Dar, înainte de a se încheia această carte, auzim din nou certitudinea credinţei (v. 24). „Dumnezeu vă va cerceta negreşit“, sunt ultimele cuvinte adresate de Iosif fraţilor săi şi singura din faptele lui de credinţă consemnată în Evrei 11.22. Chiar în belşugul vieţii plăcute din Egipt, el întrevede plecarea fraţilor săi şi mutarea oaselor sale în Canaan. Să imităm şi noi credinţa lui Iosif!